

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

Jaarverslag 2022

IPO-bureau

2022 in vogelvlucht

Net als het jaar ervoor was 2022 een bijzonder en een bewogen jaar. In allerlei opzichten. Oorlog in Oekraïne, hyperinflatie, energiearmoede, het overlijden van Koningin Elizabeth II van het Verenigd Koninkrijk, een controversieel wereldkampioenschap voetbal, boerenprotesten, en nog veel meer. De financiële gevolgen van een aantal van de genoemde ontwikkelingen zijn nog niet in het jaarverslag en de cijfers van 2022 terug te zien. Tegelijkertijd lijkt het onontkoombaar dat ook het IPO en de provincies de gevolgen van bijvoorbeeld forse prijsstijgingen en inflatie op termijn zullen gaan merken.

In tegenstelling tot de jaren ervoor werden in 2022 de coronamaatregelen langzaam versoepeld en uiteindelijk vervielen in de loop van 2022 de laatste maatregelen. Dat maakte dat we met name in de tweede helft van 2022 ook als vereniging weer meer fysieke netwerkbijeenkomsten konden organiseren en elkaar weer eens 'in het echt' konden ontmoeten. Ook op ons IPO-jaarcongres in Tilburg bleek de behoefte aan en meerwaarde van het elkaar treffen groot. Tegelijkertijd hebben we de voordelen van het digitale en/of hybride werken voor de vereniging ook in 2022 behouden. Regelmatig verzorgen we, in afwisseling met fysieke bijeenkomsten, voor bestuur en Algemene Vergadering nog digitale bijeenkomsten.

Inhoudelijk heeft 2022 voor een belangrijk deel in het teken gestaan van de grote transitie in de fysieke leefomgeving. We hebben onze rol in het fysiek domein, uitgewerkt in de strategische propositie 'de Rol in de Ruimte', met elkaar in 2022 verder uitgewerkt. Van het Rijk hebben we de opdracht gekregen om de grote ruimtelijke vraagstukken waar we in Nederland voor staan uit te werken in een ruimtelijk voorstel. Hiermee krijgen en nemen we als provincies, passend bij onze ruimtelijke ordening taken en onze ervaring met gebiedsgerichte aanpak, een grote rol en verantwoordelijkheid in het verdelen van de ruimtelijke schaarste in ons land, het beschermen van de natuur en het milieu en het stimuleren van regionale economie. In het ruimtelijk voorstel komen veel van de terreinen waarop we als IPO ook in 2022 actief zijn geweest bij elkaar. Zoals bijvoorbeeld Stikstof en Natuur (de implementatie van het NPLG), Klimaat en Energie, Wonen en Bereikbaarheid en Regionale Economie. We nemen als provincies onze verantwoordelijkheid voor de concrete invulling van de 'grote verbouwing' en de 'transitie van het landelijk gebied' van Nederland.

Niet alleen de fysieke leefomgeving had in 2022 de aandacht van het IPO-bureau, IPO-BIJ12 en het Huis van de Nederlandse Provincies. We deden veel meer. We sloten met Rijk en gemeenten bijvoorbeeld een Asieldeal, werkten aan de toekomst van onze provinciale financiën, onderhandelden over de invoering van de Omgevingswet, boden het Kabinet onze Agenda Samenhangend Investeren aan, zetten het belang van Digitalisering binnen en buiten de vereniging verder op de kaart en werkten met vele partners aan de versterking van de betekenis en toegankelijkheid van cultuur en erfgoed.

Binnen de vereniging stond 2022 ook in het teken van de werving van een nieuwe algemeen directeur. Een belangrijke positie die per 1 januari 2023 gelukkig weer is ingevuld. In 2022 hebben we voor het tweede jaar ervaring opgedaan met de verbeterde P&C-cyclus. Het voorliggende jaarverslag is conform die opzet opgezet. We hopen u hiermee als lezer een helder beeld te kunnen schetsen van de activiteiten die we voor onze leden hebben uitgevoerd en de resultaten die we met elkaar in 2022 hebben behaald.

Rekeningresultaat 2022

Het rekeningresultaat 2022 komt uit op € 3,53 miljoen (voordelig). Dit bedrag is het verschil tussen de Begroting 2022 na wijziging en de Rekening 2022. In de tabel hierna zijn de verschillen per programma weergegeven. De verschillen zijn toegelicht bij de betreffende programma's.

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
1. ROWW	3.894.997	4.283.582	6.135.527	4.476.110	1.659.417
2. Milieu, Energie en Klimaat	2.379.433	2.623.666	2.623.666	2.395.852	227.814
3. Vitaaal Platteland	2.696.213	9.430.416	8.490.416	7.716.077	774.339
4. Mobiliteit	3.262.067	3.439.446	3.519.446	3.386.409	133.037
5. Regionale Economie	726.942	924.442	984.442	916.650	67.792
6. Cultuur	142.189	193.795	193.795	183.446	10.349
7. Kwaliteit Openbaar Bestuur	2.048.866	3.483.638	3.593.638	3.191.190	402.448
8. Werkgeverszaken	603.549	942.560	1.014.137	935.945	78.191
9. IDA	2.729.212	3.202.515	2.322.449	2.588.418	-265.970
10. Overig	8.736.693	6.934.991	7.304.949	6.859.871	445.079
Totaal	27.220.161	35.459.050	36.182.464	32.649.968	3.532.496

Van het overschot 2022 ad € 3,53 mln. schuift € 1,65 mln. door naar 2023. Het gaat hierbij om een gebruikelijke werkwijze bij meerjarige projecten met een specifiek doel. We besteden de € 1,65 mln. aan de volgende twee meerjarige projecten:

- Implementatie Omgevingswet € 1,46 mln.
- IDA € 0,19 mln.

Mocht na afronding van deze projecten sprake zijn van restantmiddelen, dan restitueren wij deze naar de provincies.

Als we rekening houden met de doorgeschoven middelen, dan resteert € 1,88 mln. dat wij teruggeven aan de provincies.

Toelichting verschil € 3,53 mln.

In de tabel hierna zijn de verschillen (afgerond) weergegeven tussen de begroting na wijziging en de rekening die het verschil van € 3,53 mln. verklaren.

Onderwerp (beleidsopgave)	Vershil	Toelichting
1. Implementatie Omgevingswet (1.4)	1.462.000	Vooruitvangen middelen die doorschuiven naar 2023
2. IDA - programmabaten (9.2 & 9.3)	-903.000	Geraamde baten onjuist aangewend
3. Stikstof (IPSN) (3.9)	686.000	Vrijval balanspost vooruitontvangen baten
4. Saldo Voorjaarsnota/Najaarsnota 2022 (10.7)	618.000	Vrijval positieve saldi Voor- en Najaarsnota 2022
5. Bedrijfsvoering (alle beleidsopgaven)	392.000	Vacatures binnen ondersteunende functies
6. IDA - Programmalasten (9.1 t/m 9.5)	354.000	Lagere programmalasten dan verwacht
7. IDA - Gesubsidieerde activiteiten (9.2 & 9.3)	188.000	Vooruitontvangen middelen die doorschuiven naar 2023
8. Vitale vereniging (7.5)	148.000	Gevolgen Covid en meer digitale bijeenkomsten
9. Strategische kennisfunctie (7.3)	109.000	Gevolgen Covid en latere opstart van kennisprogramma's
10. Nederlands Hydrologisch Instituut (1.6)	101.000	Lasten opgevangen binnen investeringsprogramma Stowa
11. Overige kleine verschillen	378.000	Betreft verschillen < € 100.000
Totaal verschil	3.533.000	

Toelichting verschil per beleidsopgave

De in de tabel hierboven aangegeven verschillen worden m.b.t. de programmalasten en programmabaten toegelicht bij de betreffende beleidsopgave voor zover deze € 25.000 of hoger zijn. De verschillen m.b.t. de directe personeelslasten en de overige apparaatslasten werken als gevolg van de toerekeningsystematiek door in alle beleidsopgaven. Daarbij wordt qua toelichting volstaan met de hiervoor gegeven toelichting, omdat anders bij iedere beleidsopgave dezelfde tekst zou komen te staan.

Inhoudsopgave

Leeswijzer	7
1. Ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer en wonen	8
1.1. Ruimtelijke ontwikkeling	8
1.2. Water	8
1.3. Wonen	9
1.4. Implementatie Omgevingswet	9
1.5. Digitaal Stelsel Omgevingswet	10
Financiën	11
2. Milieu, energie en Klimaat	12
2.1. Gezonde leefomgeving	12
2.2. Circulaire Economie	12
2.3. Klimaat en Energie	13
2.4. Omgevingsveiligheid	13
2.5. VTH-stelsel en Omgevingswet	14
2.6. Abonnementen/Kennisdeling/Internationaal	15
2.7. Coördinatie Klimaatakkoord	15
2.8. 6000 Megawatt op land	16
2.9. Regionale Energie Strategie 1.0	16
2.10. Monitoring RES	17
2.11. Industrie en bedrijventerreinen	17
2.12. Warmtetransitie	18
2.13. Energie-infrastructuur	18
Financiën	19
3. Vitaal platteland	20
3.1. Gemeenschappelijk Landbouwbeleid	20
3.2. Duurzame Landbouw	21
3.3. Klimaatakkoord Landbouw gebruik	21
3.4. Programma Natuur	22
3.5. Natuurwetgeving	23
3.6. Faunabeheer	23
3.7. Natuurbeleid	24
3.8. Natura 2000 en EU-Biodiversiteit	24
3.9. Stikstof (IPSN)	26
4. Mobiliteit	28

4.1. Duurzame Mobiliteit	28
4.2. Openbaar vervoer	29
4.3. Verkeersveiligheid	30
4.4. Fiets	30
4.5. Kennisplatform Verkeer en Vervoer	31
4.6. Goederenvervoer & Logistiek	31
Financiën	32
5. Regionale economie	33
5.1. Stimuleren innovatief en breed MKB	33
5.2. Regionale Arbeidsmarkt/Human Capital	33
5.3. Circulaire economie	34
5.4. Europees regionaal beleid	34
5.5. Taskforce HRE en samenwerkingsagenda	35
5.6. Vrijtijdseconomie	35
5.7. Ruimtelijke economie	36
Financiën	37
6. Cultuur en erfgoed	38
6.1. Toekomstperspectief Culturele Sector	38
6.2. Behoud Erfgoed	38
6.3. Cultuureducatie	39
6.4. Toekomstbestendig Bibliotheekstelsel	40
Financiën	40
7. Kwaliteit Openbaar Bestuur	41
7.1. Consultaties en wetgevingstrajecten	41
7.2. Provinciale rol in de ruimte	41
7.3. Strategische kennisfunctie	41
7.4. Financiële verhoudingen	42
7.5. Vitale vereniging	43
7.6. Europa	43
Financiën	44
8. Werkgeverszaken	45
8.1. CAO	45
8.2. Rechtspositie en integriteit politiek ambtsdragers	45
8.3. Doorontwikkelen en borgen goed provinciaal en publiek werkgeverschap	46
Financiën	47
9. Interprovinciale Digitale Agenda	48

9.1. Programmalijn Data	48
9.2. Programmalijn Dienstverlening.....	49
9.3. Programmalijn Bedrijfsvoering.....	50
9.4. Innovatie	52
9.5. Digivaardige organisatie.....	53
Financiën	53
10. Overig.....	54
10.1. Werkbudget.....	54
10.2. Stelpost L&P-compensatie	54
10.3. Informatiehuizen Natuur en Externe veiligheid (vervallen vanaf 2022)	54
10.4. Compensatie Zeeland	55
10.5. Nog te verdelen apparaatslasten	55
10.6. Afrekening Kassiersfuncties (niet van toepassing in 2022).....	56
10.7. Saldo Voorjaarsnota/Najaarsnota 2022	56
Financiën	56
Bijlage 1. Verantwoordingssystematiek	57
Bijlage 2. Totaalbeeld lasten per beleidsopgave	59
Bijlage 3. Bijdrage per provincie.....	60
Bijlage 4. Afkortingenlijst	61

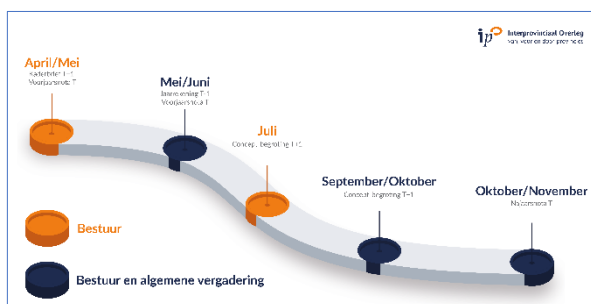
Leeswijzer

Doelstelling jaarverslag

Het jaarverslag is een belangrijk instrument voor de Algemene Vergadering (AV). Hierin legt het IPO-bestuur verantwoording af over de gerealiseerde output en de inzet van de financiële middelen die het IPO ter beschikking stond. Het jaarverslag is daarmee ook een belangrijk instrument om inhoud te geven aan de controlerende rol van de AV.

Plaats jaarverslag in de planning en control cyclus

In het jaarverslag leggen we verantwoording af over de uitvoering van de in de begroting opgenomen beleidsopgaven, resultaten en kosten. De Begroting 2022 is op 2 november 2021 door de Algemene Vergadering vastgesteld. Gedurende 2022 hebben we via de Voorjaarsnota en de Najaarsnota gerapporteerd over de voortgang en bijstelling van de begroting.

Structuur jaarverslag

Evenals bij de Voorjaarsnota en Najaarsnota 2022 is de rapportage op beleidsopgaven ingericht volgens de zogenaamde stoplichtensystematiek waarbij groene, oranje en rode bolletjes aangeven of de doelstellingen zijn gehaald, niet helemaal zijn gehaald, of helemaal niet zijn gehaald. Dat betreft dan zowel Inhoud als Geld. Bij een oranje of rode stoplicht is een toelichting gegeven op de afwijking.

Duiding groen-oranje-rode indicatoren

- Groen
  - Geen afwijkingen in prestatie, planning of middelen
- Oranje
  - Prestatie is niet volledig behaald of aard opgave is niet meer consistent met sturing die hieraan is gegeven.
  - Prestatie loopt achter op planning maar is niet problematisch of
  - Middelen dreigen tekort te komen
- Rood
  - Prestatie is niet of nauwelijks behaald of
  - Prestatie loopt achter op planning, realisatie is problematisch of
  - Middelen vertonen te kort.

Bijlagen

- De verantwoordingssystematiek voor de lastentoerekening, zoals gehanteerd bij het opstellen van de Begroting 2022, is opgenomen in bijlage 1.
- Bij iedere beleidsopgave geven we inzicht in de primitieve begroting 2022, de Begroting 2022 na wijziging, de Rekening 2022 en het verschil. Ter vergelijking is ook een kolom Rekening t-1 toegevoegd. In bijlage 2 is een totaalbeeld opgenomen van de lasten per beleidsopgave.
- In bijlage 3 geven we inzicht in de geraamde en werkelijke lasten voor de provincies, inclusief de restitutie.

1. Ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer en wonen

1.1. Ruimtelijke ontwikkeling

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Nieuwe afspraken maken met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) en gemeenten over bodemtaken voor periode 2022-2025, vanwege opnieuw uitstel Omgevingswet.		
2. Inrichten rijksregie die niet leidt tot (re)centralisatie, maar voorwaardenscheppend is voor uitvoeringskracht provincies in samenhang met 'een krachtig groen herstel'.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	54.646	0	0	0	0
Directe personeelslasten	348.777	138.836	138.836	138.304	532
Overige apparaatslasten	184.432	84.028	84.028	73.323	10.705
Totaal	587.855	222.864	222.864	211.627	11.238

1.2. Water

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Belangen behartigen in kader van 7e NAP, governancestructuur wateroverleggen.		
2. Belangen behartigen in het kader van ruimtelijke adaptie voor de gebouwde omgeving, natuur en landbouw en robuust watersysteem en vitaal en kwetsbaar.		
3. Opstellen handreiking/generiek kader strategisch grondwatervoorraadbeheer zodat provincies hun rol bij strategisch grondwatervoorraadbeheer adequater kunnen vervullen. Dit draagt bij aan zekerstelling van de drinkwatervoorziening, pakt droogte aan, voorkomt bodemdaling en vermindert de stikstofproblematiek.		
4. Bestuurlijke afspraken maken met waterschappen, gemeenten, rijk en niet-gouvernementele organisaties (NGO's) over vasthouden van water voor drinkwater en droogtegevoelige natuurgebieden als onderdeel van de ruimtelijke structurele aanpak van droogte op basis van de aanbevelingen van de Beleidstafel Droogte.		
5. Bijdragen aan regionale waterkeringen ontwikkelprogramma en aan de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) die kennis genereren voor de wettelijke taakuitoefening van provincies inzake waterbeleid.		

Output 2022	Inhoud	Geld
6. Invulling geven aan bestuurlijke afspraken rondom Informatiehuis Water (bijdrage en detachering).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	787.300	809.476	844.476	839.550	4.926
Directe personeelslasten	244.144	386.326	386.326	384.845	1.481
Overige apparaatslasten	129.102	233.818	233.818	204.030	29.788
Totaal	1.160.547	1.429.620	1.464.620	1.428.424	36.195

1.3. Wonen

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Beïnvloeding, advisering en voorbereiding van bestuurlijke afspraken in kader van de kabinetsformatie over positionering van de provincies in de aanpak van de woningbouwopgave, met als inzet het creëren van de juiste condities en afschaffing verhuurdersheffing, structureel maken van de woningbouwimpuls en Volkshuisvestingsfonds (de juiste woning op de juiste plek).		
2. Inzet om te komen tot een gezamenlijke monitor over de woningbouwopgave in nauwe afstemming met IDA.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	75.900	50.700	50.700	48.400	2.300
Directe personeelslasten	69.755	265.599	265.599	264.581	1.018
Overige apparaatslasten	36.886	160.750	160.750	140.270	20.480
Totaal	182.542	477.049	477.049	453.251	23.798

1.4. Implementatie Omgevingswet

Output 2022	Inhoud	Geld
Alle provincies in staat stellen om per 1 juli 2022 volgens Omgevingswet te werken door:		
1. periodiek overleg met provinciale programmamanagers en overleggen met verschillende inhoudelijk betrokkenen vanuit provincies om knelpunten te signaleren en voortgang te monitoren, ook specifiek in relatie tot consequenties van uitstel van de Omgevingswet;		
2. te fungeren als aanspreekpunt en kennisplatform voor zowel provincies als het gezamenlijke programma Aan de Slag met de Omgevingswet;		
3. deelname Programmaraad, Opdrachtgeversberaad, interbestuurlijke afstemming om provinciale vraag in te brengen, aanbod terug te leggen bij provincies en provinciale belangen te behartigen;		

Output 2022	Inhoud	Geld
4. het aanbieden van ondersteuningsproducten specifiek voor provincies om hun implementatieopgave te ondersteunen.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	1.019.942	304.200	2.121.145	1.159.392	961.753
Programmabaten	-1.119.742		0	-500.000	500.000
Directe personeelslasten	58.130	30.182	30.182	30.066	116
Overige apparaatslasten	30.739	18.267	18.267	15.940	2.327
Totaal	-10.931	352.649	2.169.594	705.398	1.464.196

Toelichting

Het programma implementatie Omgevingswet betreft een meerjarig programma dat in 2015 is ingesteld. De middelen blijven tot het eind van het programma beschikbaar voor de implementatie van de Omgevingswet, mede omdat deze middelen deels afkomstig zijn van het Rijk.

De inwerkingtredingsdatum is nu vastgesteld op 1 januari 2024. Daarmee loopt het programma in ieder geval door in 2023. De benodigde dekking komt uit de over te hevelen middelen ad € 0,96 miljoen en een extra (niet geraamde) bijdrage van BZK ad € 0,5 miljoen. Na afloop van het programma zullen de resterende gelden, conform afspraak, worden gerestitueerd naar de provincies.

1.5. Digitaal Stelsel Omgevingswet

Output 2022	Inhoud	Geld
1. In het bestuursakkoord Omgevingswet uit 2015 en het Financieel Akkoord uit 2016 is afgesproken dat de koepels verantwoordelijk zijn voor het beheer van het Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO-LV). De onderdelen die het programma DSO heeft opgeleverd, worden in opdracht van de koepels beheerd en de provincies dragen hier jaarlijks € 1,6 mln. (prijsspeil 2020; exclusief indexatie) aan bij. In 2021 is de beheerorganisatie ingericht en werden koepels formeel verantwoordelijk voor beheer. De verantwoordelijkheid voor het volledige DSO wordt pas overgenomen van BZK wanneer het DSO bestuurlijk geaccepteerd kan worden.		
2. Het IPO dient voor het beheer van DSO-LV zowel het opdrachtgeverschap als de vraagarticulatie van de provincies te organiseren. De kopgroep Omgevingswet heeft de directeur IPO-BIJ12 gevraagd hiertoe een businesscase uit te werken voor het bestuur.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	1.649.984	1.700.000	1.700.000	1.681.334	18.666
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	1.649.984	1.700.000	1.700.000	1.681.334	18.666

1.6. Nederlands Hydrologisch Instituut

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium (NHI) voorziet in de nodige hydrologische modellen die voor provincies en partners van essentieel belang zijn bij het maken van beleidsplannen en toekomstscenario's. Het IPO-bestuur heeft ingestemd met de samenwerkingsovereenkomst.		
2. Het beheer van deze voorziening is ondergebracht bij IPO-BIJ12 en er wordt nader onderzocht wat hiervoor benodigd is.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	325.000	101.400	101.400	0	101.400
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	325.000	101.400	101.400	0	101.400

Toelichting

In 2022 kon het beheer en onderhoud van het NHI uit de onderuitputting van het investeringsprogramma NHI worden gedekt. Daardoor heeft het IPO in 2022 geen rekening ontvangen van het NHI.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgave	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
1.1 Ruimtelijke ontwikkeling	587.855	222.864	222.864	211.627	11.238
1.2 Water	1.160.547	1.429.620	1.464.620	1.428.424	36.195
1.3 Wonen	182.542	477.049	477.049	453.251	23.798
1.4 Implementatie Omgevingswet	-10.931	352.649	2.169.594	705.398	1.464.196
1.5 Digitaal Stelsel Omgevingswet	1.649.984	1.700.000	1.700.000	1.681.334	18.666
1.6 Nederlands Hydrologisch Instituut	325.000	101.400	101.400	0	101.400
Totaal lasten programma 1	3.894.997	4.283.582	6.135.527	4.480.034	1.655.493

2. Milieu, energie en Klimaat

2.1. Gezonde leefomgeving

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Opleveren van een handreiking voor geur en een handreiking voor geluid.		
2. Opleveren van een integratiekader voor de provinciale opgaven voor gezonde leefomgeving.		
3. Kennis uitwisselen rondom Schone Lucht Akkoord (SLA) en doorwerking in provinciale omgevingsvisies.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	81.120	81.120	80.776	344
Directe personeelslasten	88.357	91.752	91.752	91.401	352
Overige apparaatslasten	46.723	55.532	55.532	48.457	7.075
Totaal	135.080	228.404	228.404	220.634	7.771

Toelichting

- Aan de realisatie van de handreikingen voor geur en geluid wordt gewerkt. Zowel proces en inhoud zijn belangrijk voor het realiseren van goede producten, hetgeen meer tijd vergde dan aanvankelijk voorzien. In het eerste kwartaal 2023 worden de handreikingen opgeleverd.
- Het Integratiekader Gezonde leefomgeving wordt een inspiratiekader. Dit bestaat uit een bestuurlijke rapportage en een 'receptenboek' met inspirerende voorbeelden vanuit de Nederlandse provincies. Beide producten worden eerste kwartaal 2023 opgeleverd.

2.2. Circulaire Economie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Om de beleidsambities effectief door te vertalen, wordt in 2022 gewerkt aan de implementatie van de handreiking Circulaire Economie/VTH.		
2. Opschalen van circulaire pilots en experimenten.		
3. Inventariseren en implementeren van stappen die nodig zijn in het VTH-opleidingskader.		
4. Advies geven aan het Rijk over de rol van provincies als bevoegd gezag ten aanzien van de informatie- en minimalisatieplicht inzake zeer zorgwekkende stoffen (ZZS).		
5. Bijdragen aan het opzetten en uitvoeren van een landelijk programma van Rijk en decentrale overheden van een intercompartimentale aanpak van ZZS, waaronder PFAS.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	54.475	121.680	121.680	80.843	40.837
Directe personeelslasten	88.357	91.752	91.752	91.401	352
Overige apparaatslasten	46.723	55.532	55.532	48.457	7.075
Totaal	189.555	268.964	268.964	220.701	48.263

Toelichting

Door uitloop van het project en vertraging in de bestuurlijke besluitvorming is overschot ontstaan binnen de programmalasten.

2.3. Klimaat en Energie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Beleid beïnvloeden in wijzigingswetgeving waaronder verbreding energiebesparingsplicht bedrijven, normering werkgerelateerde mobiliteit, opvolging Meerjarenaafspraken energie-efficiëntie- (MJA3/MEE) convenanten en koolstofdioxide- (CO2) heffing industrie.		
2. Kennis opbouwen relatie Omgevingswet – VTH-taken – Klimaatakkoord.		
3. Opstellen van een analyse over uitvoerbaarheid/betaalbaarheid van nieuwe regelgeving op het terrein van klimaat en energie in relatie tot MTH.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	25.350	25.350	5.000	20.350
Directe personeelslasten	88.357	91.752	91.752	91.401	352
Overige apparaatslasten	46.723	55.532	55.532	48.457	7.075
Totaal	135.080	172.634	172.634	144.858	27.777

Toelichting

Er wordt geen analyse gemaakt over uitvoerbaarheid/betaalbaarheid van de nieuwe regelgeving, omdat uit de regelgeving die tot stand is gekomen blijkt dat dit niet nodig is: t.a.v. de regelgeving voor energiebesparingsplicht zijn de IPO-punten binnengehaald; de Meerjarenaafspraken energie-efficiëntie worden niet in de huidige vorm voortgezet; t.a.v. normering werkgebonden personenmobiliteit is de provincie geen bevoegd gezag, maar de gemeente.

2.4. Omgevingsveiligheid

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Uitvoeren IPO-meerjarenaagenda voor de zes Brzo- (Besluit risico's zware ongevallen) omgevingsdiensten gericht op de verbetering van de uitvoeringspraktijk.		
2. Uitvoeren gezamenlijke agenda omgevingsveiligheid 2021-2024 met Rijk en gemeenten.		

Output 2022	Inhoud	Geld
3. Deelnemen en bijdragen aan Safety Delta Nederland.		
4. In het kader van de Omgevingswet bijdragen aan een uitvoerbare invulling van de Modernisering Omgevingsveiligheid voor zogenaamde aandachtsgebieden en het Register Externe Veiligheid (REV).		
5. Verder professionaliseren van de samenwerking van de Brzo-toezichthouders in het samenwerkingsverband BRZO+.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	82.416	0	0	0	0
Directe personeelslasten	96.495	100.203	100.203	99.819	384
Overige apparaatslasten	51.026	60.647	60.647	52.920	7.726
Totaal	229.937	160.850	160.850	152.739	8.111

2.5. VTH-stelsel en Omgevingswet

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Vullen instrumentenkoffer met operationele instrumenten, waaronder uitwerking bestuurlijke boete en handreiking financiële zekerheidsstelling.		
2. In het kader van de Uitvoeringsagenda VTH/aanpak Milieucriminaliteit een handreiking opstellen voor professionalisering van de zogenaamde big 8 (afstemming tussen beleids- en uitvoeringscyclus).		
3. Een nieuwe versie van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) opstellen die wordt opgepakt door alle handhavingspartners.		
4. Bijdragen aan de implementatie van het advies van de bestuurlijke adviescommissie VTH (commissie Van Aartsen), zodat deze in lijn is met de provinciale visie op een robuust en toekomstbestendig stelsel.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	100.000	101.400	101.400	23.586	77.814
Directe personeelslasten	216.242	224.552	224.552	223.691	861
Overige apparaatslasten	114.348	135.907	135.907	118.592	17.315
Totaal	430.590	461.859	461.859	365.869	95.990

Toelichting

De voorziene inhuur voor advisering is niet nodig gebleken en kon worden opgevangen door inzet vanuit het personeelsbudget, waardoor de programmalasten lager zijn uitgevallen.

2.6. Abonnementen/Kennisdeling/Internationaal

Output 2022	Inhoud	Geld
IMPEL (European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law): Cofinanciering van projecten met Inspectie Leefomgeving en Transport, Omgevingsdienst.nl, ministerie I&W en EU-partners. Gericht op kwaliteit en slagkracht van provincies op het gebied van toezicht en handhaving.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	34.451	21.037	21.037	23.366	-2.329
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	34.451	21.037	21.037	23.366	-2.329

2.7. Coördinatie Klimaatakkoord

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Opleveren advies en ontwikkelen voorstellen hoe om te gaan met (knelpunten) in de uitvoering van het Klimaatakkoord. Daarbij blijvend in gesprek over voldoende uitvoeringslasten.		
2. Opleveren plan voor data en monitoring voortgang Klimaatakkoord.		
3. Voorbereiden van klimaattafels en organiseren kennisdeling tussen vakcommissies.		
4. Signaleren, adviseren en standpunt bepalen in AAC en BAC en uitvoeren belangbehartiging via consultaties, position papers, webinars etc.		
5. Kennis vergaren en delen rondom innovaties als waterstof, geothermie en kernenergie.		
6. Organiseren van afgestemde lobby en communicatie-activiteiten met provincies.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	174.389	211.272	211.272	210.462	810
Overige apparaatslasten	92.216	127.869	127.869	111.579	16.291
Totaal	266.605	339.141	339.141	322.041	17.101

2.8. 6000 Megawatt op land

Output 2022	Inhoud	Geld
1. De monitor Wind op Land is gestopt. Om de inhoudelijke opgave alsnog te halen wordt uitvoering gegeven aan de resterende werkzaamheden uit de oorspronkelijke opgave monitor Wind op Land.		
2. Bijdragen aan het kennisnetwerk Shine en Blow middels een financiële bijdrage aan RVO voor de hiervoor geleverde ondersteuning.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	40.560	40.560	31.210	9.350
Directe personeelslasten	69.755	72.436	72.436	72.158	278
Overige apparaatslasten	36.886	43.841	43.841	38.256	5.585
Totaal	106.642	156.837	156.837	141.624	15.213

2.9. Regionale Energie Strategie 1.0

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Bijdragen aan het halen van de ambities om via de regionale energiestrategieën (RES'en) 35 terrawattuur (TWh) grootschalige elektriciteitsproductie op land in 2030 te realiseren door deel te nemen in het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NP RES) en als belangenbehartiger knelpunten en kansen inbrengen namens de provincies in het Interbestuurlijk Managementteam en het Opdrachtgevend Beraad.		
2. Agenderen casuïstiek bij betrokken ministeries en koepels, gericht op invulling afspraak uit RES'en.		
3. Adviseren over de landschappelijke kwaliteit, gezondheidseffecten, programmering energie infrastructuur en ruimtelijke verankering en vertaling van de RES 1.0 in het ruimtelijk instrumentarium en organiseert hierover de kennisdeling.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	162.763	169.018	169.018	168.370	648
Overige apparaatslasten	86.068	102.295	102.295	89.263	13.032
Totaal	248.831	271.313	271.313	257.633	13.681

2.10. Monitoring RES

Output 2022	Inhoud	Geld
Gezien de ambities en eerste appreciatie van Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) is Route35 niet meer opportuun. Wel wordt monitoring van RES'en opgetuigd. De capaciteit verschuift dus, maar blijft noodzaak. Samen met partners opzetten van monitoring RES en deze begeleiden:		
1. faciliteren en organiseren platform voor kennisuitwisseling middels werkgroepen over RES'en en adviezen opstellen voor de provincies om de 35 TWh op land te realiseren;		
2. analyseren RES-monitor en provincies adviseren omtrent de opgave.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	101.680	0	0	0	0
Programmabaten	-50.000	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93.007	60.363	60.363	60.132	231
Overige apparaatslasten	49.182	36.534	36.534	31.880	4.654
Totaal	193.869	96.898	96.898	92.012	4.886

2.11. Industrie en bedrijventerreinen

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Bijdragen leveren aan en provincies adviseren over de invulling van een nationaal waterstof programma.		
2. Ondersteunen en adviseren provincies bij uitvoering van de clusters energiestrategie (CES'en) en relatie met zesde cluster en daarbij zorgen dat CES-kaders aansluiten bij provinciale wensen/behoefte.		
3. Bijdragen leveren aan en provincies adviseren over de PIDI/MIEK richting het jaarlijks beslismoment investeringen energie-infrastructuur (in eerste instantie gericht op industrie).		
4. Organiseren afstemming omtrent offshore windparken over aanlandlocaties en transport op land van energie.		
5. Behartigen belangen als bevoegd gezag omtrent CO2-heffing en volgt de uitwerking van de normering van de CO2.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58.130	60.363	60.363	60.132	231
Overige apparaatslasten	30.739	36.534	36.534	31.880	4.654
Totaal	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886

2.12. Warmtetransitie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Als belangenbehartiger standpunten inbrengen bij de totstandkoming van de warmtewet en de betaalbaarheid van de warmte/energietransitie.		
2. Organiseren platform voor kennisuitwisseling warmte voor o.a. nieuwe ontwikkelingen en botsproeven samen met VNG, UvW en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK).		
3. IPO is in rol van opdrachtgever namens provincies vertegenwoordigd in programma aardgasvrije wijken en faciliteert kennisuitwisseling tussen provincies en tussen provincies en gemeenten.		
4. Volgen ontwikkelingen biobrandstoffen en deze ontsluiten voor provincies.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	116.259	120.727	120.727	120.264	463
Overige apparaatslasten	61.477	73.068	73.068	63.759	9.309
Totaal	177.736	193.795	193.795	184.023	9.772

2.13. Energie-infrastructuur

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Opleveren advies en strategie voor de aanpak van netinfrastructuur passend bij de rol provincies en de REIS (regionale energie-infrastructuur) samen met provincies en andere partners verder uitwerken.		
2. Samen met partners en provincies een interbestuurlijk integraal programma ontwikkelen, zodat er duidelijke afspraken gemaakt worden omtrent programmeren van netinfrastructuur.		
3. Bijdrage leveren aan de uitvoering van het landelijk Programma Energie Hoofdstructuur en daar de belangen behartigen van de provincies. Daarnaast adviseren en kennis delen omtrent input op wetgeving, zoals de energiewet.		
4. Organiseren kennisdeling naar regionale programma's en governance omtrent energie-infrastructuur.		
5. Als belangenbehartiger standpunten inbrengen ten behoeve van de beleidsvisie marktordening van het Rijk over o.a. rolverdeling van overheden, netbeheerder en bedrijfsleven op het gebied van elektriciteit, warmte, waterstof en biomassa.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93.007	96.582	96.582	96.211	370
Overige apparaatslasten	49.182	58.455	58.455	51.007	7.447
Totaal	142.189	155.036	155.036	147.219	7.817

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgave	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
2.1 Gezondheid	135.080	228.404	228.404	220.634	7.771
2.2 Circulaire Economie	189.555	268.964	268.964	220.701	48.263
2.3 Klimaat en Energie	135.080	172.634	172.634	144.858	27.777
2.4 Omgevingsveiligheid	229.937	160.850	160.850	152.739	8.111
2.5 VTH-stelsel en Omgevingswe	430.590	461.859	461.859	365.869	95.990
2.6 Abonnementen/VTH-kennisd	34.451	21.037	21.037	23.366	-2.329
2.7 Coördinatie Klimaatakkoord	266.605	339.141	339.141	322.041	17.101
2.8 6000 mw op land	106.642	156.837	156.837	141.624	15.213
2.9 Regionale Energie Strategie 1	248.831	271.313	271.313	257.633	13.681
2.10 Route 35	193.869	96.898	96.898	92.012	4.886
2.11 Industrie en bedrijventerre	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886
2.12 Warmtetransitie	177.736	193.795	193.795	184.023	9.772
2.13 Energie-infrastructuur	142.189	155.036	155.036	147.219	7.817
Totaal lasten programma 2	2.379.433	2.623.666	2.623.666	2.364.730	258.937

3. Vitaal platteland

3.1. Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Organiseren en ondersteunen van het proces dat leidt tot een gedragen Nationaal Strategisch Plan (GLB-NSP), dat ruimte biedt voor provinciale invulling beleid en uitvoering. IPO participeert actief in het totstandkomingsproces van het GLB-NSP door mee te schrijven aan dit plan en procesgeld ter beschikking te stellen en geeft hiermee invulling aan mede-opdrachtgeverschap.		
2. Bewaken voortgang van de bestuurlijke afspraken over de transitieperiode.		
3. Als belangenbehartiger inzetten op werkbaarheid uitvoeringsregels met specifiek aandacht voor provinciale rol met gebruikmaking van ervaringen uit provincies. IPO bereidt bestuurlijke standpuntbepaling voor ten aanzien van de te maken bestuurlijke afspraken.		
4. Ondersteunen proces van de implementatie van het GLP-NSP in de provincies, en de voorbereiding van het gezamenlijk programmeren vanaf 2023, door het organiseren van het netwerk van provinciale betrokkenen.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	205.093	30.420	30.420	30.420	0
Directe personeelslasten	325.526	338.035	338.035	336.739	1.296
Overige apparaatslasten	172.137	204.591	204.591	178.526	26.065
Totaal	702.755	573.046	573.046	545.685	27.361

Toelichting

Het GLB-NSP is goedgekeurd door de Europese Commissie, waarmee de focus is komen te liggen op de ondersteuning van de implementatie. Het bleek niet haalbaar om in 2022 op alle onderdelen afspraken met het Rijk af te ronden; een deel van deze uitwerking vindt daarom plaats in 2023. Dit leidt mogelijk nog tot financiële vraagstukken, bijvoorbeeld over de vraag hoe de gezamenlijke communicatie over het systeem vorm krijgt (inzet menskracht of een financiële bijdrage van provincies). Zo is nog nadere besluitvorming nodig over werkplan van de Regieorganisatie voor het GLB en dienen de uitvoeringsprotocollen nog te worden afgerond. Daarnaast doen zich bij de uitvoeringsafspraken met agrarische collectieven, over het agrarisch natuur- en landschapsbeheer, verschillende knelpunten voor, waarover in de loop van 2023 duidelijkheid noodzakelijk is.

3.2. Duurzame Landbouw

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Behartigen belangen bij realisatie landbouwvisie van LNV en afstemmen beleidsontwikkelingen met andere beleidsopgaven zoals stikstof, de realisatie van een gunstige staat van instandhouding natuur en de opgaven uit Klimaatakkoord.		
2. Het Kabinet heeft besloten om te werken aan de totstandkoming van een landbouwakkoord en provincies gevraagd om hierin te participeren.		
3. Organiseren kennisuitwisseling tussen provincies op het vlak van verduurzaming van de landbouw. Hierbij ligt een belangrijke agendazettende rol bij de provinciale deskundigen.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	34.878	36.218	36.218	36.079	139
Overige apparaatslasten	18.443	21.920	21.920	19.128	2.793
Totaal	53.321	58.139	58.139	55.207	2.932

Toelichting

Het IPO Bestuur heeft in 2022 een gezamenlijke position paper vastgesteld, dat wordt benut als basis voor de provinciale inbreng bij het Landbouwakkoord. Inmiddels heeft het Kabinet besloten tot de opstelling van een Landbouwakkoord, waarbij IPO is gevraagd om namens de provincies bestuurlijk deel te nemen. De ambtelijke voorbereiding vindt plaats door het IPO Bureau, de inbreng aan inhoudelijke deeltafels wordt ambtelijk voorbereid en ingebracht door provinciale deskundigen. De uitwerking van het Landbouwakkoord vergt een stevige inzet, van zowel provincies als IPO.

3.3. Klimaatakkoord Landbouw gebruik

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Voorbereiden afronding bestuurlijke afspraken, voor zover nog niet vervat in het klimaatakkoord over o.a. regelgeving, instrumenten, middelen en provinciale rol met betrekking tot bossenstrategie, natuur en de structurele aanpak van het veenweidedossier. Inhoudelijke inbreng op deze dossiers wordt door provincies zelf geleverd.		
2. Signaleren, adviseren en voorbereiden standpuntbepaling over de activiteiten waar in het klimaatakkoord ook een trekkende of regierol voor provincies is benoemd (met name veenweide en natuurbeleid/bomen, bos en natuur) en bevorderen dat deze ook in samenhang met andere beleidsopgaven wordt opgepakt.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58.130	24.145	24.145	24.053	93
Overige apparaatslasten	30.739	14.614	14.614	12.752	1.862
Totaal	88.868	38.759	38.759	36.805	1.954

Toelichting

De uitwerking van het onderdeel veenweide vindt plaats door de betrokken veenweideprovincies, die ook gezamenlijke afspraken hebben gemaakt over de financiering van de benodigde menskracht. Voor de bossenstrategie en de doorvertaling van de afspraken in het NPLG en de provinciale gebiedsprogramma's, is gebleken dat de gezamenlijke provincies nog geen voorstel hebben kunnen doen voor de gehele opgaven van de bossenstrategie. Eerste helft 2023 zullen provincies hieraan, in samenhang met hun gebiedsprogramma's en het NPLG, tot nadere afspraken en invulling komen.

3.4. Programma Natuur

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Zorgdragen voor afstemming met en integratie van natuurherstelmaatregelen met de structurele aanpak stikstof. Onderdeel hiervan is de coördinatie van producten die noodzakelijk zijn voor natuur in relatie tot het stikstofdossier. Voor deze inzet is aanvullende inzet randvoorwaardelijk. Aanvullende versterking is meegenomen bij beleidsopgave 3.9.		
2. Voorbereiden van het gezamenlijke proces voor de totstandkoming van bestuurlijke afspraken die gericht zijn op de uitwerking van de tweede fase van het programma natuur, voor de periode 2023 tot 2030.		
3. Samen met het Rijk en partners uit relevante sectoren opstellen van een groei-agenda natuurinclusief met die partijen die het verschil willen maken en hierop al energie zetten (meevaren op de boegwolf van bijvoorbeeld Bouwend Nederland), die kansen benoemt en benut én kaders meegeeft aan de andere maatschappelijke opgaven op het gebied van landbouw, energie, wonen en klimaat.		
4. Samen met LNV en relevante partners organiseren van een vierde Natuurtop in 2022, op basis van de opgaven van het Programma Natuur.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	100.126	105.185	105.185	105.464	-278
Directe personeelslasten	184.852	191.956	191.956	191.220	736
Overige apparaatslasten	97.749	116.178	116.178	101.377	14.801
Totaal	382.727	413.319	413.319	398.061	15.259

Toelichting

De Agenda Natuurinclusief, aangekondigd als onderdeel van Programma Natuur, is in ontwikkeling. De 1.0-versie is op de Natuurtop van 17 juni 2022 op de Floriade gepresenteerd. Op dit moment zijn er nog geen structurele middelen beschikbaar voor het thema natuurinclusief. Consequenties voor

inzet vanuit IPO voor de verdere uitrol en doorontwikkeling van de agenda ná presentatie op de Natuurtop zijn nog niet inzichtelijk. Met het Rijk is afgesproken dat er wordt gewerkt aan een 2.0-versie, inclusief financieringsvoorstel. Om te komen tot instrumentering wordt een Agenda Natuurinclusief 2.0 voorbereid, waarvoor het Rijk inmiddels extra capaciteit beschikbaar heeft gesteld, en een ambassadeur heeft benoemd.

3.5. Natuurwetgeving

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Belangen behartigen bij beleidsontwikkelingen Rijk op deze wettelijke provinciale taak en o.a. inzetten op beleidsneutraliteit implementatie natuur in omgevingswet.		
2. Provincies en Rijk adviseren over beleidsontwikkelingen over stijgende faunaschades (medio 2022) en gezamenlijke aanpak ontheffingverlening Wet Natuurbescherming/Omgevingswet, onder meer ten aanzien van windturbineprojecten.		
3. Toetsen gedragscodes op de provinciale uitvoeringservaring.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalaasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58.130	60.363	60.363	60.132	231
Overige apparaatslasten	30.739	36.534	36.534	31.880	4.654
Totaal	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886

3.6. Faunabeheer

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Gezamenlijk wolvenplan dat geactualiseerd blijft op basis van recente ontwikkelingen wolvendossier.		
2. Adviseren en ontwikkelen innovatief faunabeleid en zorgen voor standpuntbepaling die leidt tot minder kosten voor provincies voor faunaschade.		
3. Afstemmen lijst met invasieve soorten (waarvoor provincies verantwoordelijkheid dragen) met provincies om haalbaarheid en uitvoerbaarheid te kunnen toetsen.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalaasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58.130	60.363	60.363	60.132	231
Overige apparaatslasten	30.739	36.534	36.534	31.880	4.654
Totaal	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886

Toelichting

- Ten aanzien van het wolvenplan is in 2022 veel werk verzet maar als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen (zoals een sterk toegenomen maatschappelijke onrust in delen van het land) is ervoor gekozen om meer tijd te nemen voor het vaststellen van een nieuw wolvenplan. Dat wordt nu voorzien in 2024, afgezien van een addendum van beperkte omvang dat toegevoegd wordt aan het bestaande wolvenplan.
- Begin 2022 verraste de minister van LNV provincies door de jacht op haas en konijn te willen sluiten, zonder dat daar wezenlijk overleg met provincies over consequenties over was gevoerd. De tweede helft van 2022 is besteed aan overleg met LNV om een goede impact-analyse op te zetten, om verdere besluitvorming in 2023 beter voor te bereiden. De uitvoering van deze impact-analyse loopt door in 2023.

3.7. Natuurbeleid

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Provinciale belangen behartigen bij beleidsontwikkelingen Rijk en hierover afstemmen via werkgroepen met de provincies.		
2. Opleveren jaarlijkse voortgangsrapportage natuur. Dit betreft een rapportage voor Provinciale Staten over de voortgang van de afspraken in het natuurpact.		
3. Afstemmen nieuwe beleidsontwikkelingen met provincies.		
4. In 2022 vindt volgens de afgesproken frequentie de volgende Natuurtop plaats. Zie ook 3.4 Programma Natuur.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	17.559	10.517	10.517	7.749	2.768
Directe personeelslasten	46.504	48.291	48.291	48.106	185
Overige apparaatslasten	24.591	29.227	29.227	25.504	3.724
Totaal	88.654	88.035	88.035	81.358	6.677

3.8. Natura 2000 en EU-Biodiversiteit

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Als belangenbehartiger van provincies input inbrengen in EU-besluitvorming biodiversiteit. EU-kaders zijn van grote impact op provinciale beleidsinvulling.		
2. Inbreng leveren in nieuwe beleidsstukken, waaronder het strategische plan Natura2000 (N2000) en het beleidskader doelwijziging, wordt mede beleid bepaald over N2000 en doelbereik.		
3. Organiseren gezamenlijke processen ter afstemming en vaststelling van de beleidsstukken voortkomende uit de actualisatie van doelensysteem N2000.		

Output 2022	Inhoud	Geld
4. Faciliteren kennisuitwisseling over voortgang en voert regie op verbetering van de afstemming van de provincies met andere voortouwnemers van N2000-beheerplannen.		
5. Voor LNV het aanspreekpunt zijn voor de afstemming rondom N2000-issues.		
6. Faciliteren en initiëren pilots tot het opstellen van natuurdoelanalyses.		
7. Op gebied van monitoring wordt centraal invulling gegeven aan verantwoording waar alle provincies baat bij hebben.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	26.088	26.088	26.088	0
Directe personeelslasten	81.381	120.727	120.727	120.264	463
Overige apparaatslasten	43.034	73.068	73.068	63.759	9.309
Totaal	124.416	219.883	219.883	210.111	9.772

Toelichting

1. Inbreng EU-kaders

LNV heeft met provincies afgesproken dat zij als gezamenlijk partner optrekken in het EU-biodiversiteitsdossier. Naast de directe inbreng in de EU-kaders vraagt LNV de provincies ook deel te nemen aan de inzet in het internationale biodiversiteitsbeleid (CBD). De gevraagde capaciteitsinzet blijkt door uitval van capaciteit en beperkte provinciale capaciteit lastig te leveren. Hoewel om deze reden besloten was om in het najaar van 2022 in overleg met de AAC bezien zou worden welke inzet, wenselijk en haalbaar is (en of hierover nadere afspraken met het Rijk noodzakelijk zijn) is dit proces als gevolg van een personele wissel binnen de AAC VP weer stil komen te vallen.

Ondertussen heeft er in 2022 wel veel afstemming met het Rijk plaatsgevonden over de inzet van Lidstaat Nederland ten aanzien van de voorstellen van de Europese Commissie ten aanzien van (verdergaande) natuurbescherming en natuurherstel. In de zomer van 2022 heeft afstemming plaatsgevonden over het BNC-fiche, waarbij zowel het Rijk als provincies de stelling ingenomen hebben dat natuurbescherming in de vorm van vergunningstelsel buiten het huidige Natura2000-netwerk contraproductief en daarom onwenselijk is. Dit is derhalve het Nederlandse standpunt in de verder gaande discussie hierover in Europa. LNV betreft provincies zo goed mogelijk bij het vervolg in 2023. Hierbij geldt een sterke inhoudelijke samenhang met (vraagstukken omtrent) Natura2000 (strategische plan en beleidskader doelwijziging), maar ook realiseren NNN (Taskforce) en IPSN.

2. Nieuwe beleidsbeslissingen

Door recente ontwikkelingen staat het interbestuurlijke proces van de Actualisatie van het N2000 doelensysteem onder druk door het voornemen van LNV om af te stappen van de bottum up benadering waarbij gezamenlijk de noodzakelijke VHR doelen worden vastgesteld naar het top down opleggen van de VHR doelen, door deze opgave onder te brengen in het NPLG.

Via een interventie van de provincies wordt dit onderwerp binnenkort op de bestuurlijke tafel besproken. Dat heeft geleid tot een procesvoorstel, gericht op het samen optrekken bij de voorbereiding van uitwerking van deze doelstelling naar de provinciale gebiedsprogramma's.

4. Faciliteren kennisuitwisseling

Hieraan is gedeeltelijk invulling gegeven door het oprichten van een IPO-werkgroep Natura 2000. Door de druk op de dossiers Natuurdoelanalyses en de Actualisatie van het Natura 2000-doelensysteem is het onderwerp N2000-beheerplannen minder onder de aandacht. Het Ministerie zet meer druk op provincies om hierop wel informatie te leveren.

3.9. Stikstof (IPSN)

Output 2022	Inhoud	Geld
<p>Het IPSN programmaplan, vastgesteld door het MT van de IPO vereniging op 21 maart 2022 en door de Bestuurlijke Commissie Stikstof op 19 mei 2022, bevat een verdere invulling van het besluit dat in juli 2021 door het IPO Bestuur werd genomen om de ambtelijke organisatie door te ontwikkelen naar een interprovinciale programmaorganisatie stikstof en natuur. In 2022 is gestart met de implementatie van dit programmaplan, waarbij de organisatie is ingericht naar vier programmalijnen die bijdragen aan het hoofdoel van IPSN: "Provincies zijn beter in staat om aan hun integrale opgave voor stikstofreductie en natuurverbetering te voldoen, de hiervoor benodigde beleidskeuzes te maken, maatregelen uit te voeren en hier duidelijke (samenwerkings)afspraken over te maken met het Rijk".</p> <p>De vier programmalijnen betreffen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringsbeleid VTH en ondersteunend instrumentarium • Beleidsontwikkeling gebiedsgerichte aanpak • Strategie en visie landelijk gebied • Ondersteunen (inter)bestuurlijke besluitvorming		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	7.651.644	6.711.644	7.017.042	-305.398
Programmabaten	0	0	0	-991.455	991.455
Directe personeelslasten	116.259	120.727	120.727	120.264	463
Overige apparaatslasten	61.477	73.068	73.068	63.759	9.309
Totaal	177.736	7.845.439	6.905.439	6.209.610	695.829

Toelichting

IPSN in relatie tot het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en landelijke regieorganisatie (RTLG)

De ontwikkeling van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de bijbehorende regieorganisatie (RTLG) heeft geleid tot aanvullende inzet van IPSN en daarmee extra kosten, hetgeen nog niet werd voorzien tijdens het bestuursbesluit in juli 2021 (en de daarop gebaseerde begroting). De extra inzet voor 2022 is opgevangen binnen de begroting 2022.

AERIUS 2022

Inzet voor AERIUS: In de BC Stikstof van 17 maart 2022 is besloten het resterend saldo van IPSN over het jaar 2021 te reserveren voor kosten kwaliteitsverbeteringen in 2022 voor AERIUS. De basis van deze kwaliteitsimpuls is een plan van aanpak gebaseerd op de aanbevelingen van het CIO oordeel uit 2021. Naast het saldo 2021 was ook voorzien dat er een bijdrage nodig zou zijn vanuit het budget 2022 voor de kwaliteitsverbeteringen. Bij de eindafrekening door het RIVM is gebleken dat de kosten 2022 veel lager (-/- €400.000) uitvielen dan eerder door het RIVM geoffreerd. Daarnaast was er door

tussentijdse vacatures en invulling van functies gedurende het jaar een onderbesteding van € 270.000 op de bij de begroting 2022 geraamde capaciteitsinzet van inhuur.

De baten betreffen in 2021 vooruit-ontvangen baten die in 2022 gedeeltelijk tot besteding komen en niet als baten waren geraamd.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
3.1 Gemeenschappelijk Landbou	702.755	573.046	573.046	545.685	27.361
3.2 Duurzame Landbouw	53.321	58.139	58.139	55.207	2.932
3.3 Klimaatakkoord Landbouw L	88.868	38.759	38.759	36.805	1.954
3.4 Programma Natuur	382.727	413.319	413.319	398.061	15.259
3.5 Natuurwetgeving	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886
3.6 Strategisch beleid Faunabeh	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886
3.7 Natuurbeleid	88.654	88.035	88.035	81.358	6.677
3.8 EU-Biodiversiteit	124.416	219.883	219.883	210.111	9.772
3.9. Stikstof	177.736	7.845.439	6.905.439	6.209.610	695.829
3.10. Nationale Database Flora	900.000	Vanaf 2022 onderdeel van begroting BIJ12			
Totaal lasten programma 3	2.696.213	9.430.416	8.490.416	7.720.860	769.556

4. Mobiliteit

4.1. Duurzame Mobiliteit

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Invulling geven aan de realisatie van de afspraken Klimaatakkoord via: <ul style="list-style-type: none"> ○ adviseren/rapporteren via het bestuurlijk Stand van zaken Uitvoering Klimaatakkoord Mobiliteit (SUM); ○ het doorontwikkelen van de monitor SUM inclusief bestuurlijk ambassadeurschap; ○ realiseren van integratie van laadinfra en waterstof infra via de provinciale regierol Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL)/Regionale Agenda Laadinfrastructuur (RAL); ○ de integratie van de actieagenda duurzaam Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW) in de nationale agenda's Klimaat neutrale en Circulaire Infrastructuur en Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB); ○ regie, coördinatie en support op de voortgang/realisatie van de Regionale Mobiliteitsprogramma's (RMP's) - gebiedsopgave 3.0 -. 		
2. Lessen uit de coronapandemie analyseren en vertalen naar ambities van de bestuurlijke agenda mobiliteit in het algemeen en werkgeversaanpak in het bijzonder: zakelijk reizen op duurzame manier via o.a. Coalitie Anders Reizen.		
3. Inzet van provincies vanuit Klimaatakkoord verbinden met de Europese Green Deal en het op te stellen Europese programma 'Duurzame en Slimme Mobiliteit'.		
4. Realiseren van een nationale aanpak Betalen naar Gebruik conform IPO-redeneerlijn en provinciale doelen uit het Klimaatakkoord		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	69.394	91.260	171.260	198.442	-27.182
Directe personeelslasten	406.907	313.890	313.890	312.686	1.204
Overige apparaatslasten	215.171	189.977	189.977	165.774	24.203
Totaal	691.472	595.127	675.127	676.902	-1.775

Toelichting

1. Realiseren afspraken Klimaatakkoord

De samenwerking met het Ministerie van IenW op het gebied van Klimaat neutrale en circulaire infrastructuur (KCI), SEB en RMP's intensiveert maar verloopt langzamer dan voorzien.

4. Betalen naar Gebruik

De uitwerking van Betalen naar Gebruik lijkt vooralsnog niet conform de redeneerlijn van de gezamenlijke provincies te worden uitgewerkt. Belangenbehartiging en lobby worden ook in 2023 ingezet om nationale aanpak bij te sturen, zodat 'opening' voor differentiatie mogelijk blijft. De inzet op belangenbehartiging en lobby gaat in samenhang met provinciale financiële verhoudingen (zie 7.4).

De hogere uitgaven is een gevolg van een aanvullend onderzoek/advies dat we hebben laten uitvoeren naar Betalen naar Gebruik ter ondersteuning van onze belangenbehartiging op dit onderwerp.

4.2. Openbaar vervoer

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Lessen uit coronapandemie op OV-gebruik analyseren en vertalen naar de OV-ambities.		
2. Zeker stellen van de bestuurlijke afspraken via NOVB ten aanzien van beschikbaarheidsvergoeding (of andere afspraak) met het Rijk, ten aanzien van aanbestedingskalender, sociale veiligheid, toegankelijkheid en Mobility-as-a-Service (MaaS).		
3. Uitwerken TBOV 2040 met ontwikkelagenda, onderzoeksprogramma 2021 en doorontwikkelen als programma met aandacht voor knooppunten, standpuntbepaling ten aanzien van vervoersarmoede en agenderen omvorming mobiliteitsaanbod in dunbevolkte(re) regio's.		
4. Maken (aanvullende) bestuurlijke afspraken afsprakenkader werken voor derden.		
5. Standpunt bepalen op meerdere (in)formele consultaties op wetgevingstrajecten en nieuw beleid vanuit de rijksoverheid, invloed uitoefenen op Hoofdrailnet-concessie vanaf 2025 en realiseren innovatie aanpak exploitatiekosten Fietsparkeren bij stations.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93.007	169.018	169.018	168.370	648
Overige apparaatslasten	49.182	102.295	102.295	89.263	13.032
Totaal	142.189	271.313	271.313	257.633	13.681

Toelichting

2. NOVB

Er zijn afspraken gemaakt met lenW over een vangnetconstructie voor 2023. In omvang is deze beperkt en alleen voor 2023, met als gevolg afschaling van het OV in de regio. De mate waarin hangt af van de reserves die provincies inzetten.

Het Bestuursakkoord Toegankelijkheid is getekend. Er zijn afspraken gemaakt over financiële bijdragen vanuit het Rijk voor het vroegtijdig vervangen van treinen zonder toiletten in Gelderland en er is een artikel 2 onderzoek aangekondigd naar de financiële effecten van de afspraken.

5. Standpuntbepaling wetgevingstrajecten

De consultatie van de HRN-concessie is in een vergevorderd stadium. Het Rijk heeft gekozen voor een zuivere vervoersconcessie. Onder invloed van druk uit de Tweede Kamer is er voorlopig voor gekozen het onderdeel Fietsenstallingen op Stations binnen de HRN-concessie te houden. Op termijn wordt dit overgeheveld naar de Stationsagenda. Door de nieuwe afspraken die dit vereist, is provinciale inbreng nodig.

4.3. Verkeersveiligheid

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Uitvoeren Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) en Startakkoord SPV, inclusief opstellen financiering strategie.		
2. Afstemmen, afronden en uitvoeren regionale uitvoeringsprogramma's SPV.		
3. Opstellen en uitwerken van de investeringsimpuls SPV (2e tranche).		
4. Standpunt bepalen over inzet innovatiemiddelen SPV.		
5. Het toelatingskader Licht Elektrische Voertuigen (LEV-Kader) en het RVV 1990.		
6. Bijdragen aan implementatie en uitvoering richtlijn betreffende het beheer van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur (Road Infrastructure Safety Management, hierna: RISM II).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	169.738	188.334	188.334	187.612	722
Overige apparaatslasten	89.757	113.986	113.986	99.464	14.522
Totaal	259.495	302.320	302.320	287.076	15.244

Toelichting

1. en 4. SPV : Het opstellen van een financiering strategie heeft vertraging opgelopen, omdat de overige partners binnen het SPV hebben laten weten hier geen prioriteit aan te willen geven. Het onderwerp wordt onder de aandacht gebracht bij de evaluatie van het Startakkoord. Deze evaluatie vindt later dan afgesproken plaats, namelijk in 2023. De regeling innovatiemiddelen SPV heeft vertraging opgelopen vanwege prioritering op de investeringsimpuls SPV. De toegezegde middelen vanuit het Rijk (€ 50 mln. cofinanciering) blijven hier wel voor gereserveerd.

4.4. Fiets

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Standpunt bepalen en inzetten op de realisatie Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF).		
2. Uitvoeren Bestuursakkoord Fietsparkeren: rollen, verantwoordelijkheden en financiën formaliseren in het addendum op het bestuursakkoord.		
3. Provinciale inbreng zeker stellen in de 'Normen fietsparkeren bij nieuwe ontwikkelingen'.		
4. Realiseren ambities Tour de Force (TdF).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	79.309	150.924	150.924	116.392	34.532
Directe personeelslasten	104.633	120.727	120.727	120.264	463
Overige apparaatslasten	55.330	73.068	73.068	63.759	9.309
Totaal	239.272	344.719	344.719	300.415	44.303

Toelichting

2. Bestuursakkoord Fietsparkeren

De impasse op de inhoud (rollen/verantwoordelijkheden) ten aanzien van het Bestuursakkoord is nog niet doorbroken ondanks bemiddeling, via lenW, (zie ook toelichting 5 bij 4.2 OV). Vooralsnog heeft dit geen (financiële) gevolgen voor provincies.

3. Normen fietsparkeren

'Normen fietsparkeren bij nieuwe ontwikkelingen' zijn niet van de grond gekomen. lenW heeft een aanzet gemaakt voor een aanpak. De verwachting is dat lenW hier in 2023 in samenwerking met IPO verder aan gaat werken.

4.5. Kennisplatform Verkeer en Vervoer

Output 2022	Inhoud	Geld
Het KpVV-programma levert een bijdrage aan kennisontwikkeling in aanvulling op de prioritaire ambities van het programma Mobiliteit. Het IPO vult het opdrachtgeverschap namens de gezamenlijke provincies zo in, dat het programma goed aansluit op de prioriteiten van de provincies.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	1.831.884	1.800.000	1.800.000	1.748.927	51.073
Directe personeelslasten	11.626	12.073	12.073	12.026	46
Overige apparaatslasten	6.148	7.307	7.307	6.376	931
Totaal	1.849.658	1.819.380	1.819.380	1.767.329	52.050

Toelichting

Door een positieve afrekening over boekjaar 2021 is een voordeel ontstaan ad € 51.000.

4.6. Goederenvervoer & Logistiek

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Standpunt bepalen, belangen behartigen en stimuleren van (de verduurzaming van) modal shift van weg naar water en spoor.		
2. Verduurzamen goederenvervoer en logistiek (o.a. binnenvaart, wegtransport, clean energy hubs).		
3. Inbrengen provinciaal standpunt in het plan van aanpak ten aanzien van vrachtwagenheffing.		

Output 2022	Inhoud	Geld
4. Standpunt bepalen en belangen behartigen ten aanzien van 'ruimtelijke sturing logistiek' (verdozing/verlooding).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	52.317	66.400	66.400	66.145	255
Overige apparaatslasten	27.665	40.187	40.187	35.068	5.120
Totaal	79.981	106.587	106.587	101.213	5.375

Toelichting

4. Ruimtelijke sturing logistiek

In 2022 is besloten gezamenlijk aan het proces rondom Grip op grootschalige bedrijfsvestigingen te werken. Door het proces rond de ruimtelijke puzzel en een motie van de Tweede Kamer is het proces Grip versneld. Zowel inhoud als proces zijn zwaarder en complexer geworden. In het 2^e kwartaal 2023 worden bestuurlijke afspraken gemaakt tussen rijk en regio. De programma's regionale economie en ROWW zijn leidend. Mobiliteit wordt geïnformeerd.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
4.1 Duurzame Mobiliteit	691.472	595.127	675.127	676.902	-1.775
4.2 Openbaar vervoer	142.189	271.313	271.313	257.633	13.681
4.3 Verkeersveiligheid	259.495	302.320	302.320	287.076	15.244
4.4 Fiets	239.272	344.719	344.719	300.415	44.303
4.5 KpVV	1.849.658	1.819.380	1.819.380	1.767.329	52.050
4.6 Goederenvervoer & Logistiek	79.981	106.587	106.587	101.213	5.375
Totaal lasten programma 4	3.262.067	3.439.446	3.519.446	3.390.569	128.877

5. Regionale economie

5.1. Stimuleren innovatief en breed MKB

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Betrekken van regionale clusters MKB bij alle thema's uit de dynamische uitvoeringsagenda Herstel Regionale Economie (HRE).		
2. Ondersteunen (breed) MKB in circulaire bedrijfsvoering door gezamenlijke programmering met Rijk en andere partners gebaseerd op IPO-krachtenkaart en 12 provinciale kansencarten.		
3. Organiseren kennisdeling over knelpunten en risico's van digitalisering van het MKB. Thema's: sleuteltechnologieën, connectiviteit, data-economie en human capital-vraagstukken.		
4. In samenspraak met het ministerie van EZK herijken van de inzet in KIC-convenant en kennis- en innovatieagenda's (KIA's).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalaasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93.007	84.509	84.509	84.185	324
Overige apparaatslasten	49.182	51.148	51.148	44.631	6.516
Totaal	142.189	135.657	135.657	128.816	6.840

5.2. Regionale Arbeidsmarkt/Human Capital

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Uitwerken van afspraken met het Rijk en VNG om (gezamenlijk) in te zetten op programma's die de doorstroming van onderwijs naar arbeidsmarkt verbeteren inclusief experimenteerruimte.		
2. Kennisdeling en belangenbehartiging bij het Rijk om in deze programma's afspraken te maken over voor banen van de toekomst.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalaasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93.007	84.509	84.509	84.185	324
Overige apparaatslasten	49.182	51.148	51.148	44.631	6.516
Totaal	142.189	135.657	135.657	128.816	6.840

5.3. Circulaire economie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Invoeren in regio van de ontwikkelpaden (handreikingen) 'Circulair inkopen en aanbesteden', 'circulair bestendigen omgevingsvisie en VTH-uitvoeringspraktijk' en 'monitoring'.		
2. Appèl op inzet van het Rijk op de Krachtenkaart Circulaire Economie (CE).		
3. Inzet van IPO Krachtenkaart en Kansenskaarten om met Rijk, medeoverheden en regionale partners tot een integraal hoofdstuk Regio in het landelijk Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie (UP CE) te komen.		
4. Met VNG, UvW en I&W realiseren van een aanpak in structuur en proces op circulair en duurzaam opdrachtgeverschap/circulair inkopen en aanbesteden.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	101.400	101.400	92.545	8.856
Directe personeelslasten	34.878	36.218	36.218	36.079	139
Overige apparaatslasten	18.443	21.920	21.920	19.128	2.793
Totaal	53.321	159.539	159.539	147.751	11.787

5.4. Europees regionaal beleid

Output 2022	Inhoud	Geld
IPO/HNP zetten zich in om:		
1. de nieuwe generatie financiële instrumenten uit de structuurfondsen in de regio te laten landen en aansluiten bij de regionale opgaven (realiseren van een online EU-fondsenwijzer 2021-2027);		
2. met het Rijk te komen tot een integrale aanpak op de nieuwe generatie fondsen Recovery and Resilience Facility (RRF), Brexit Adjustment Reserve (BAR) en Just Transition Fund (JTF);		
3. samen met de VNG werk te maken van het nationale herstelplan en dit te laten aansluiten bij ons kabinetsaanbod 'Krachtig en Groen herstel' en de relatie met het EU-coronaherstelfonds (NextGenerationEU).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	34.878	36.218	36.218	36.079	139
Overige apparaatslasten	18.443	21.920	21.920	19.128	2.793
Totaal	53.321	58.139	58.139	55.207	2.932

Toelichting

2. Integrale aanpak nieuwe generatie fondsen

De BAR is een nationale regeling die ook zo wordt uitgevoerd en daarmee geen ruimte biedt voor regionale regie/invulling. De middelen uit de BAR worden nu verdeeld middels een aantal regelingen, uitgevoerd door de RVO. JTF gelden zijn reeds verdeeld. Hiermee is voor die onderdelen van de opgave de mogelijkheid om met het Rijk tot een integrale aanpak te komen vervallen.

3. Nationaal Herstelplan

De middelen uit het Recovery and Resilience Facility zijn onderdeel geworden van het regeerakkoord van Rutte IV. Dit betekent dat het uiteindelijke Herstel- en Veerkrachtplan bestaat uit reeds lopende herstelmaatregelen en /of maatregelen die met middelen zijn opgenomen in het regeerakkoord.

5.5. Taskforce HRE en samenwerkingsagenda

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Met Rijk (EZK en BZK), VNG, ROM's en MKB uitvoeren van de gezamenlijk dynamische uitvoeringsagenda. Centraal staat het duurzaam herstellen van de economie door het versterken van het verdienvermogen van de regio's.		
2. Uitwerken van afspraken met partner die per thema zijn gemaakt: <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelkracht en Innovatie, inclusief werkboek met investeringsprojecten. Het werkboek dient als basis voor de programmeringstafel waarbij (private) initiatiefnemers hun voorstellen kunnen verrijken door feedback van Rijk en provincies. • Innovatief en breed MKB, inclusief digitalisering en circulaire economie (zie 5.1 en 5.2). • Human Capital (zie 5.2). • Gebiedsontwikkeling (binnensteden, bedrijventerreinen, campussen).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	30.420	30.420	0	30.420
Directe personeelslasten	149.974	143.665	143.665	143.114	551
Overige apparaatslasten	79.306	86.951	86.951	75.874	11.078
Totaal	229.280	261.036	261.036	218.988	42.048

Toelichting

In 2022 hebben we voor de programmeringstafels een bureau ingehuurd waarvan de factuur in 2023 volgt. Hierdoor is een overschot ontstaan binnen de programmalasten.

5.6. Vrijtijdseconomie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Perspectief 2030 vertalen in een IPO-actieagenda. Provincies werken hierin samen met EZK en het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC). De provinciale actiepunten zijn uitgewerkt in plannen van aanpak.		

Output 2022	Inhoud	Geld
2. Vrijtijdseconomie is integraal onderdeel van de dynamische uitvoeringsagenda HRE en wordt in de opgavetafels (breed) MKB, Human Capital en gebiedsontwikkeling integraal opgepakt.		
3. De actieagenda vakantieparken wordt door partijen uitgewerkt in plannen van aanpak. Actiepunten worden uitgevoerd.		
4. Er is een actief kennisnetwerk.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	69.755	72.436	72.436	72.158	278
Overige apparaatslasten	36.886	43.841	43.841	38.256	5.585
Totaal	106.642	116.277	116.277	110.414	5.863

Toelichting

3. Vrijtijdseconomie als onderdeel van dynamische uitvoeringsagenda HRE

In 2022 is in IPO-verband inhoudelijk doorgewerkt aan het thema vrijetijdseconomie (VTE). Omdat VTE met ingang van 2023 geen onderdeel meer uitmaakt van het programma Regionale Economie is de invlechting van VTE in de uitvoeringsagenda Herstel Regionale Economie (HRE) in 2022 niet meer tot stand gebracht.

5.7. Ruimtelijke economie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Uitwerken van de afspraken met Rijk en VNG die in de opgavetafel gebiedsontwikkeling, als onderdeel van de dynamische uitvoeringsagenda, zijn gemaakt.		
2. Faciliteren, kennis delen en verbinden met andere programma's op het thema gebiedsontwikkeling in het bijzonder over (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen, binnensteden en kernen en campussen.		
3. Hernieuwd opstellen kennisagenda vanwege de coronacrisis, voor de opgave Retail (best practices).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	60.000	73.810	-13.810
Directe personeelslasten	0	36.218	36.218	36.079	139
Overige apparaatslasten	0	21.920	21.920	19.128	2.793
Totaal	0	58.139	118.139	129.017	-10.878

Toelichting

3. Ontwikkelen hernieuwd kennisopgave

De opgave om een hernieuwd kennisopgave te ontwikkelen voor de Retail vanwege de coronacrisis

is, door de keuze van de BAC RE om zich hoofdzakelijke te concentreren op ruimte voor grote bedrijfsvestigingen en transitie van bedrijventerreinen, komen te vervallen.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
5.1 Stimuleren innovatief en bre	142.189	135.657	135.657	128.816	6.840
5.2 Regionale Arbeidsmarkt, Cir	142.189	135.657	135.657	128.816	6.840
5.3 Circulaire Economie	53.321	159.539	159.539	147.751	11.787
5.4 Cohesiebeleid	53.321	58.139	58.139	55.207	2.932
5.5 Taskforce HRE en samenwerl	229.280	261.036	261.036	218.988	42.048
5.6 Vrijetijdseconomie	106.642	116.277	116.277	110.414	5.863
5.7 Ruimtelijke economie en Klir	0	58.139	118.139	129.017	-10.878
Totaal lasten programma 5	726.942	924.442	984.442	919.010	65.432

6. Cultuur en erfgoed

6.1. Toekomstperspectief Culturele Sector

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Inzetten op de rol van provincies waarbij conform de visie voor cultuur wordt ingezet op wettelijke verankering van de rol van provincies in het landelijk cultuurbeleid.		
2. Adviseren over het Rijkscultuurstelsel met aandacht voor de regionale component, werking subsidieregelingen en bereidt bestuurlijk overleggen voor o.a. corona-aanpak, stedelijke cultuurregio's en faciliteert standpuntbepaling.		
3. Inzetten op een proactieve en agenderende rol van het IPO.		
4. Inzetten op een actieve belangenbehartiging in bijvoorbeeld de actuele voorbereiding van het rijkscultuurbestel.		
5. Inzetten op het herstel van de culturele sector naar een 'nieuw normaal'.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalaasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	46.504	48.291	48.291	48.106	185
Overige apparaatslasten	24.591	29.227	29.227	25.504	3.724
Totaal	71.095	77.518	77.518	73.609	3.909

6.2. Behoud Erfgoed

Output 2022	Inhoud	Geld
1. De interprovinciale position paper erfgoed en het uitvoeringsprogramma zijn de leidraad voor de onderhandelingen met het Rijk over rol en middelen voor provincies; waaronder middelen voor de grote restauraties bij voorkeur via een gemeenschappelijk programma Rijk en provincies.		
2. Inzetten op versterking van de verbinding van erfgoed met ruimtelijke opgaven met een vervolg op de Erfgoed Deal (waaronder vrijkomende monumenten als kerken).		
3. Inzetten op voldoende middelen/rol van provincies in het nieuw op te stellen Rijkskader Erfgoed Telt.		
4. Borgen van de provinciale belangen in de nieuw vast te stellen bestuurlijke afspraken over restauraties en de uitvoeringsorganisatie met Rijk en VNG.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	23.252	42.254	42.254	42.092	162
Overige apparaatslasten	12.295	25.574	25.574	22.316	3.258
Totaal	35.547	67.828	67.828	64.408	3.420

Toelichting

Het IPO participeert actief in een aantal lijnen van erfgoed en hanteert daarvoor het Position Paper Erfgoed en het Uitvoeringsprogramma erfgoed (besluit IPO-bestuur op 11 februari 2021). De noodzaak van actualisering van een vijftal bestuurlijke afspraken voor erfgoed in den breedte, vraagt om extra lobby-inzet in het (bestuurlijk) overleg met OCW en VNG. Geconstateerd wordt dat deze inzet onverkort van belang blijft nu er, ondanks het duiden van de problematiek bij het Rijk, geen (financiële) aandacht wordt gegeven aan erfgoed in het regeerakkoord. Dit vraagt om:

1. blijvende inzet op de verbinding tussen erfgoed en andere opgaven;
2. (financiële) aandacht voor de restauratie van rijksmonumenten;
3. actualisering en bevestiging van de bestuurlijke afspraken tussen Rijk en provincies;
4. voortzetting van de rijksinzet voor Erfgoed Telt in een nieuw beleidskader.

6.3. Cultuureducatie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Voor OCW aanspreekpunt zijn voor programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024 en alleen een rol vervullen voor faciliteren kennisuitwisseling in 2022.		
2. In 2022 betrokken worden bij de herijking van bestuurlijke afspraken cultuur en onderwijs.		
3. Participeren in de opbouw van een nieuw Rijkskader voor cultuur waar cultuureducatie een onderdeel van is.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	11.626	12.073	12.073	12.026	46
Overige apparaatslasten	6.148	7.307	7.307	6.376	931
Totaal	17.774	19.380	19.380	18.402	977

6.4. Toekomstbestendig Bibliotheekstelsel

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Op basis van een convenant voor het bibliotheekstelsel samenwerken met netwerkpartners OCW, VNG, Koninklijke Bibliotheek, SPN en VOB, zodat bibliotheken beter in staat zijn om bij te dragen aan maatschappelijke opgaven en focus wordt gegeven aan de uitvoering van de Wet stelsel openbare bibliotheken.		
2. Partijen stemmen op basis van een netwerkagenda af en werken aan concrete acties om het convenant uit te voeren.		
3. Bij Rijk als stelselpartner aandacht claimen voor helderheid rollen en beleidsvrijheid provincies.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	11.626	18.109	18.109	18.040	69
Overige apparaatslasten	6.148	10.960	10.960	9.564	1.396
Totaal	17.774	29.069	29.069	27.603	1.466

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
6.1 Toekomstperspectief	71.095	77.518	77.518	73.609	3.909
6.2 Behoud erfgoed	35.547	67.828	67.828	64.408	3.420
6.3 Cultuureducatie	17.774	19.380	19.380	18.402	977
6.4 Toekomstbestendig Bibliotheekstelsel	17.774	29.069	29.069	27.603	1.466
Totaal lasten programma 6	142.189	193.795	193.795	184.023	9.772

7. Kwaliteit Openbaar Bestuur

7.1. Consultaties en wetgevingstrajecten

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Wettelijke taken uitvoeren bij consultaties en wetgeving die zich in 2022 aandienen.		
2. Proactief signaleren en, desgewenst, lobbyen bij de Staten-Generaal.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	20.564	20.564	0	20.564
Directe personeelslasten	151.137	338.035	338.035	336.739	1.296
Overige apparaatslasten	79.921	204.591	204.591	178.526	26.065
Totaal	231.057	563.190	563.190	515.265	47.925

7.2. Provinciale rol in de ruimte

Output 2022	Inhoud	Geld
'Krachtig Groen Herstel' realiseren – mede in samenwerking met VNG en UvW, inclusief Gebiedsopgaven 3.0: de gebiedsgerichte aanpak.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	34.332	27.242	87.242	96.800	-9.558
Directe personeelslasten	116.259	458.762	458.762	457.003	1.759
Overige apparaatslasten	61.477	277.659	277.659	242.285	35.374
Totaal	212.068	763.664	823.664	796.088	27.575

7.3. Strategische kennisfunctie

Output 2022	Inhoud	Geld
Versterken van de interprovinciale kennisfunctie (o.a. COELO, strategische denktank, wetenschappelijke betrokkenheid).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	9.955	124.728	124.728	15.709	109.019
Directe personeelslasten	116.259	120.727	120.727	120.264	463
Overige apparaatslasten	61.477	73.068	73.068	63.759	9.309
Totaal	187.691	318.523	318.523	199.732	118.791

Toelichting

Als gevolg van de laatste maanden covid en de latere gezamenlijke opstart (ook met het Rijk) van de kennisprogramma's is sprake van resterend budget.

7.4. Financiële verhoudingen

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Samen met LNV een nieuwe governance Nationaal Groenfonds realiseren, gericht op het uittreden door de provincies.		
2. Onderzoek naar wenselijkheid bijzondere leerstoel financiële verhoudingen.		
3. Financiering en positieve financiële effecten herstel na Corona realiseren.		
4. Implementeren aanbevelingen beleidsdoorlichting BTW-compensatiefonds (2021) gericht op verbeterde werking van het fonds voor de provincies.		
5. Monitoren en daarbij beperken fiscale risico's verzelfstandiging Prorail.		
6. Lid begeleidingsgroep onderzoek naar uniforme methodiek bepaling rente stortplaatsen, waardoor elke provincie dezelfde berekeningsmethodiek hanteert.		
7. Structurele houdbaarheid financiële positie provincies		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	35.284	105.184	155.184	159.295	-4.112
Directe personeelslasten	219.730	228.174	228.174	227.299	875
Overige apparaatslasten	116.192	138.099	138.099	120.505	17.594
Totaal	371.206	471.456	521.456	507.099	14.357

Toelichting

Gezien de grote maatschappelijke opgaven en transitie in de fysieke omgeving, die tegelijk majeure investeringen en robuuste uitvoeringskracht van provincies vergen, is zekerheid over de structurele houdbaarheid van de financiële positie van provincies urgent en van groot belang. In het regeerakkoord Rutte IV, dat nog niet bekend was bij vaststelling begroting IPO 2022 (in 2021) is het voornemen opgenomen om met ingang van 2026 op basis van een nieuwe financieringssysteem de provincies en gemeenten te bekostigen. Het IPO is in opdracht van het bestuur een traject gestart om te bevorderen dat bij de realisatie van deze nieuwe financieringssysteem de structurele financiële houdbaarheid van de financiële positie van provincies wordt geborgd. Vanwege de samenhang met de introductie van Betalen Naar Gebruik (BNG) in 2030 en de eventuele wijziging van het huidige provinciaal belastinggebied (motorrijtuigenbelasting) betreft dit een gezamenlijk traject van financiën en mobiliteit.

Dit traject heeft in het eerste half jaar van 2022 relevante provinciale input opgeleverd voor de Contourennota van BZK, die op 11 juli 2022 aan de Tweede Kamer is gestuurd. De inhoud van de Contourennota biedt echter nog geen zekerheid over de structurele houdbaarheid van de financiële positie van provincies. Gesprekken hierover met het rijk worden vervolgd in het eerste kwartaal 2023. Tevens vergt dit een verdere uitwerking door het IPO van een eigen visie op de nieuwe

financieringssysteem, waaronder een nieuw belastinggebied. Hiertoe is externe kennis en capaciteit ingeschakeld en zijn in 2022 noodzakelijk aanvullende onderzoeken uitgevoerd. Het programmabudget was hiertoe bij de Najaarsnota 2022 verhoogd met € 50.000.

Daarnaast is in 2022 veel energie gestoken in de ontwikkeling van het nieuwe verdeelmodel Provinciefonds. De BAC Financien had zich voorgenomen om het voorstel voor een nieuw verdeelmodel nog voor de Statenverkiezingen 2023 vast te stellen, zodat de nieuwe colleges op basis van de nieuwe verdeling van de middelen uit het Provinciefonds hun collegeprogramma's 2023-2027 kunnen opstellen. Dit is vanwege de complexiteit van het nieuwe verdeelmodel en daarmee het volledig begrip van het nieuwe model helaas niet gelukt.

7.5. Vitale vereniging

Output 2022		
1. Evenementen (waaronder jaarcongres, AV-bijeenkomsten).		
2. Netwerk-functie (waaronder versterken relatie met Staten, themabijeenkomsten).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	7.289	262.764	262.764	115.016	147.748
Directe personeelslasten	134.861	140.043	140.043	139.506	537
Overige apparaatslasten	71.314	84.759	84.759	73.961	10.798
Totaal	213.463	487.566	487.566	328.483	159.083

Toelichting

Als gevolg van de laatste maanden covid en voorts meer digitale bijeenkomsten is er sprake van onderuitputting. Met de verkiezingen in 2023 is de insteek de netwerkbijeenkomsten en kennisbijeenkomsten weer extra te benadrukken.

7.6. Europa

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Met HNP belangen behartigen op dossiers agrofood, klimaat en energie, herstel regionale economie, digitalisering, duurzame en gezonde leefomgeving, circulaire economie en mobiliteit én leveren bij EU-instellingen input gericht op behoud van positie, EU- budget en provinciaal en regionaal belang.		
2. Met HNP zorgdragen voor afstemming BNC-fiches (Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen) met provincies.		
3. KED en HNP publiceren de wekelijkse Europese Ster en het KED beheert de online EU-fondsenwijzer 2021-2027 (initiatief HNP/IPO) en verleent juridisch advies inzake staatssteunvraagstukken.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalaften	264.623	259.094	259.094	263.639	-4.545
Directe personeelslaften	372.029	386.326	386.326	384.845	1.481
Overige apparaatslaften	196.728	233.818	233.818	204.030	29.788
Totaal	833.380	879.238	879.238	852.513	26.725

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
7.1 Consultatie- en wetgevingstr	231.057	563.190	563.190	515.265	47.925
7.2 Lerend netwerk en uitwisseli	212.068	763.664	823.664	796.088	27.575
7.3 Strategische kennisfunctie	187.691	318.523	318.523	199.732	118.791
7.4 Overheidsfinanciën	371.206	471.456	521.456	507.099	14.357
7.5 Vitale vereniging	213.463	487.566	487.566	328.483	159.083
7.6 Europa	833.380	879.238	879.238	852.513	26.725
Totaal lasten programma 7	2.048.866	3.483.638	3.593.638	3.199.181	394.457

8. Werkgeverszaken

8.1. CAO

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Implementeren, monitoren en doorontwikkelen cao-afspraken.		
2. Ondersteunen Bestuurlijke Onderhandelingsdelegatie voor nieuwe cao.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	164.153	201.557	273.134	234.880	38.254
Programmabaten	0	0	0	-20.000	20.000
Directe personeelslasten	116.259	217.308	217.308	216.475	833
Overige apparaatslasten	61.477	131.523	131.523	114.767	16.756
Totaal	341.889	550.388	621.965	546.121	75.843

Toelichting

- In 2022 hielden we rekening met een verplichting voor CAOP (Centrum Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel) die uiteindelijk lager uitgevallen is waardoor een overschot ontstaan is binnen de programmalasten.
- De baten betreffen in 2021 vooruit-ontvangen baten die in 2022 tot besteding komen en abusievelijk niet als baten waren geraamd.

8.2. Rechtspositie en integriteit politiek ambtsdragers

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Belangen behartigen voor rechtspositie politiek ambtsdragers (provinciale sector).		
2. Bijdragen leveren aan consultatie wetgeving en beleid politiek ambtsdragers (met name voor pensioen).		
3. Voorbereiden aanbestedingen en contractbeheer (o.a. uitvoering APPA).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	38.366	48.291	48.291	48.106	185
Overige apparaatslasten	20.288	29.227	29.227	25.504	3.724
Totaal	58.653	77.518	77.518	73.609	3.909

8.3. Doorontwikkelen en borgen goed provinciaal en publiek werkgeverschap

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Lobbyen/belangen behartigen namens de samenwerkende provincies voor goed publiek werkgeverschap binnen en met zelfstandige publieke werkgevers (ZPW).		
2. Afstemmen met medeoverheden ter voorbereiding cao- en pensioenonderhandelingen en consultatie wetgeving.		
3. Consultatie wetgeving (wettelijke taak).		
4. Afstemmen met AAC Werkgeverszaken voor ontwikkeling provinciale organisaties en goed werkgeverschap.		
5. Borgen werking van en bemensing gezamenlijke inter- respectievelijk bovensectorale geschillenbeslechting.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	25.270	62.720	62.720	79.004	-16.284
Directe personeelslasten	116.259	156.945	156.945	156.343	602
Overige apparaatslasten	61.477	94.989	94.989	82.887	12.102
Totaal	203.006	314.654	314.654	318.234	-3.580

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
8.1 CAO	341.889	550.388	621.965	546.121	75.843
8.2 Integriteit en rechtspositie b	58.653	77.518	77.518	73.609	3.909
8.3 Samenwerking	203.006	314.654	314.654	318.234	-3.580
Totaal lasten programma 8	603.549	942.560	1.014.137	937.965	76.172

9. Interprovinciale Digitale Agenda

9.1. Programmalijn Data

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Deelnemen namens provincies aan Uitvoeringsprogramma 2022 Interbestuurlijke Datastrategie.		
2. Lobbyen provincies ten aanzien van Europees Datapakket en implementatie daarvan bij provincies.		
3. Datagedreven werken in maatschappelijke opgaven provincies versterken, via: <ul style="list-style-type: none"> ○ field labs voor ontwikkeling 'evidence based beleid' en 'beleidsmonitoring' voor belangrijke maatschappelijke opgaven (onder andere energietransitie, klimaat, wonen, mobiliteit, stikstof); ○ ontwikkeling datavoorzieningen voor 'Gebiedsgericht werken 3.0'; ○ versterking samenwerking in data-ecosystemen (met kennisinstututen, marktpartijen en medeoverheden). 		
4. Inzetten van data-analyses ter vergroting van weerbaarheid/bestrijding van ondermijning.		
5. Doorontwikkelen data governance (processen/rollen voor sturing in de datafunctie) bij provincies.		
6. Coördineren inspanningen provincies voor implementatie van standaarden (o.a. BIM-Pro/GEO).		
7. Ontwikkelen interprovinciaal sensorregister/aansluiting provincies op landelijk algoritmeregister.		
8. Ontwikkelen nieuwe software voor geautomatiseerde verzameling werkgelegenheidsgegevens.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalijn lasten	304.274	481.650	481.650	302.660	178.990
Gesubsidieerde lasten	0	0	22.934	23.231	-297
Directe personeelslasten	308.087	277.672	277.672	276.607	1.065
Overige apparaatslasten	162.915	168.057	168.057	146.646	21.410
Totaal	775.275	927.379	950.313	749.145	201.168

Toelichting

4. Inzetten van data-analyses

Inzet van digitaal instrumentarium ter vergroting van weerbaarheid en bestrijding van ondermijning gebeurt in principe door afzonderlijke provincies. Wel is binnen de programmalijn Data een onderzoek gestart naar mogelijke wensen van de provincies tot onderlinge samenwerking op dit thema in IPO-verband. De resultaten hiervan worden in de loop van 2023 verwacht.

8. Ontwikkelen nieuwe software

Aan de ontwikkeling van nieuwe software voor geautomatiseerde verzameling van werkgelegenheidsgegevens als opvolger van het Landelijk Informatiesysteem Arbeidsplaatsen (LISA) wordt gewerkt door een externe leverancier, in opdracht van de Bestuurlijke Adviescommissie Regionale Economie. In het Jaarplan IDA 2022 was voorzien dat vanuit het programma Interprovinciale Digitale Agenda specifieke expertise zou worden bijgeschakeld voor deze softwareontwikkeling. In de praktijk is dit nog niet aan de orde. Eind 2022 hebben gesprekken plaatsgevonden tussen IPO-BIJ12, de Stichting LISA en deelnemende provincies, om te komen tot een mogelijke opdracht voor doorontwikkeling van LISA naar het gewenste nieuwe systeem en inbeheername, waarschijnlijk in de jaren 2023-2024. Voorwaarde hiervoor is dat het IPO-bestuur IPO-BIJ12 hiervoor opdracht verleent op basis van een nog op te stellen business case waaruit blijkt dat deze opdracht het beste bij IPO-BIJ12 kan worden belegd.

Programmalijn lasten

Het overschot binnen de lasten wordt veroorzaakt door lagere lasten dan verwacht voor de projecten in de programmalijn Data. Op andere programmalijnen binnen het programma Interprovinciale Digitale Agenda is sprake van hogere lasten dan verwacht; per saldo kunnen deze verschillen binnen het budget voor het programma IDA worden opgevangen.

Gesubsidieerde lasten

In 2022 was nog € 22.943 beschikbaar van het in 2021 door het ministerie van BZK toegekende subsidie Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Dit bedrag is geheel benut. De kleine overschrijding van € 297 komt ten laste van het Programmabudget IDA.

9.2. Programmalijn Dienstverlening

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Ontwikkelen van excellente digitale dienstverlening door provincies met aandacht voor de menselijke maat, conform de Interprovinciale Visie op e-Dienstverlening.		
2. Faciliteren van provincies bij de ontwikkeling van voorzieningen voor digitale participatie bij besluitvorming.		
3. Ontwikkelen van een modelaanpak voor Fase I van de aansluiting van provincies op het Europese 'Your Europe' portaal voor dienstverlening, conform de Europese Single Digital Gateway verordening.		
4. Ontwikkelen van een modelaanpak voor en ondersteuning van provincies bij implementatie van Nederlandse wetten en richtlijnen op het gebied van digitale dienstverlening (o.a. Wet digitale overheid, Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, Wet elektronische publicaties).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalijn lasten	152.137	253.500	253.500	160.665	92.835
Gesubsidieerde lasten	0	0	0	309.345	-309.345
Ontvangen subsidies	0	0	0	-330.234	330.234
Programmabaten	0	0	-413.000	0	-413.000
Directe personeelslasten	308.087	277.672	277.672	276.607	1.065
Overige apparaatslasten	162.915	168.057	168.057	146.646	21.410
Totaal	623.139	699.229	286.229	563.030	-276.801

Toelichting

Programmalijn lasten

Het overschot binnen de lasten wordt veroorzaakt door lagere lasten dan verwacht voor de projecten in de programmalijn Dienstverlening. Op andere programmalijnen binnen het programma Interprovinciale Digitale Agenda is sprake van hogere lasten dan verwacht; per saldo kunnen deze verschillen binnen het budget voor het programma IDA worden opgevangen.

Gesubsidieerde lasten en ontvangen subsidie

Van het ministerie van BZK is voor de implementatie Single Digital Gateway een subsidie toegekend van € 412.792. Hiervan is in 2022 een bedrag ontvangen van € 330.234, waarvan € 309.345 is besteed. Het verschil van € 20.888 wordt overgeboekt naar 2023. Naar verwachting zal dit bedrag door BZK worden teruggevorderd bij de vaststelling van deze subsidie.

Programmabaten

Bij de Voorjaarsnota 2022 is de subsidie van het ministerie van BZK voor het project Single Digital Gateway van € 413.000 als baten opgenomen in de begroting van het IPO. De betreffende inkomsten hadden toen binnen dezelfde beleidsopgave bestemd moeten worden als dekking voor de bij deze subsidie horende uitgaven (zie hiervoor). Voor langere tijd werd echter aangenomen dat de betreffende uitgaven reeds opgenomen waren in de IPO begroting waardoor de extra inkomsten ingezet konden worden als algemeen inzetbaar dekkingsmiddel ter dekking van andere knelpunten binnen de IPO-begroting.

Bij de Voorjaarsnota 2022 is van de extra inkomsten van € 413.000 per saldo € 115.000 ingezet voor de dekking van twee andere knelpunten en € 298.000 opgenomen op een stelpost.

9.3. Programmalijn Bedrijfsvoering

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Collectief Europees aanbesteden namens de twaalf provincies, IPO-bureau en IPO-BIJ12 van grote aanbestedingstrajecten met een duidelijke business case.		
2. (Ondersteunen bij) inrichten van contractmanagement voor gezamenlijk aanbestede (raam)contracten.		
3. Implementeren Wet open overheid (Woo): coördineren van en ondersteunen bij uitvoering Woo door provincies conform interprovinciaal Meerjarenplan Woo.		
4. Ontwikkelen van interprovinciale samenwerking op het gebied van informatieveiligheid (cyber security), in goede aansluiting op en samenwerking met Rijk en medeoverheden.		

Output 2022	Inhoud	Geld
5. Ondersteunen van provincies bij benutting van mogelijkheden Office365.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalijn lasten	152.137	253.500	253.500	423.665	-170.165
Gesubsidieerde lasten	0	0	0	260.580	-260.580
Ontvangen subsidies				-427.500	427.500
Programmabaten	0	0	-490.000	0	-490.000
Directe personeelslasten	241.238	217.308	217.308	216.475	833
Overige apparaatslasten	127.776	131.523	131.523	114.767	16.756
Totaal	521.151	602.331	112.331	587.987	-475.656

Toelichting

2. (Ondersteunen bij) inrichten van contractmanagement

De gezamenlijke provincies zijn in het kader van de Interprovinciale Digitale Agenda gestart met een aantal gezamenlijke aanbestedingen (Provinciale Telefonie 2023 en Werkplekhardware). IPO-BIJ12 begeleidt en publiceert beide aanbestedingen. De kosten hiervoor worden gedekt door de deelnemende provincies en worden voorgefinancierd door het programma IDA.

Inmiddels wordt gewerkt aan een voorstel/businesscase aan het IPO-Bestuur om de inkoop- en contractfunctie structureel bij IPO-BIJ12 in te richten.

In 2021 heeft IPO-BIJ12 de opdracht gekregen om het contractbeheer van het eerder afgesloten interprovinciale raamcontract met Microsoft tot en met 2024 te beleggen bij het Shared Service Centrum Ons.

Programmalijn lasten

Voor de onvoorziene extra inzet van externe expertise ten behoeve van gezamenlijke aanbestedingen en de ontwikkeling van het voorstel voor de inrichting van een centrale inkoop- en contractmanagementfunctie bij IPO-BIJ12 zijn meer kosten gemaakt dan vooraf was voorzien. Hierdoor is het budget voor de programmalijn Bedrijfsvoering overschreden. Wij kunnen deze overschrijding opvangen binnen de andere programmalijnen.

Gesubsidieerde lasten en ontvangen subsidie

Door het ministerie van BZK zijn in 2022 twee subsidies toegekend:

- Voor de proceskosten voor coördinatie van de invoering van de Wet open overheid (Woo) bij de provincies is in het tweede kwartaal van 2022 een subsidie verstrekt aan het IPO (in totaal € 937.500, bestemd voor projectkosten in de jaren 2022 t/m 2026). Bevoorschotting vindt plaats in vijf gelijke termijnen van € 187.500 in de jaren 2022 t/m 2026. Van het in 2022 ontvangen bedrag van € 187.500 is € 157.832 besteed. Het restant van € 29.668 dient beschikbaar te blijven t.b.v. de eindafrekening van de subsidie in 2026.
- Voor de proceskosten voor de oprichting van het interprovinciaal Informatieknooppunt Cyber Security, waarmee de gezamenlijke provincies en de vereniging IPO aansluiting krijgen op het landelijk dekkend stelsel voor cyber security, verstrekte het ministerie van BZK in 2022 een eenmalige subsidie van € 300.000. Hiervan is in 2022 een bedrag ontvangen van € 240.000 waarvan in 2022 € 102.747 is besteed. Het ministerie van BZK heeft in 2023 toestemming gegeven om het restant van de ontvangen subsidie aan te wenden in de periode januari-juni 2023. Daarom wordt het verschil van € 137.253 overgeboekt naar 2023.

Programmabaten

Bij de Najaarsnota 2022 zijn de twee hierboven genoemde subsidies van het ministerie van BZK van totaal € 490.000 (€ 190.000 Woo + € 300.000 CS) als baten opgenomen in de begroting van het IPO. De betreffende inkomsten hadden toen binnen dezelfde beleidsopgave bestemd moeten worden als dekking voor de bij deze subsidie horende uitgaven (zie hiervoor). Voor langere tijd werd echter aangenomen dat de betreffende uitgaven reeds opgenomen waren in de IPO begroting waardoor de extra inkomsten ingezet konden worden als algemeen inzetbaar dekkingsmiddel ter dekking van andere knelpunten binnen de IPO-begroting.

Bij de Najaarsnota 2022 is van de extra inkomsten van € 490.000 per saldo € 170.000 ingezet voor de dekking van drie andere knelpunten en € 320.000 opgenomen op een stelpost.

9.4. Innovatie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Ontwikkelen en opschalen van toepassing van Artificiële Intelligentie (AI) in de maatschappelijke opgaven van provincies, passend binnen kaders van wet- en regelgeving (o.a. Europees AI-pakket).		
2. (Coördineren (samen met VNG) van eerste jaar Dutch Societal Innovation Hub (Nederlandse innovatiehub op het gebied van publieke dienstverlening).		
3. Coördineren implementatie interprovinciale innovatiestrategie bij provincies.		
4. Evalueren interprovinciale Gids Ethiek en Digitale Transformatie.		
5. Aansluiten provincies op initiatief Geonovum voor 'Nationale Digital Twin van de Fysieke Leefomgeving'.		
6. Opstarten 'regionale morele autoriteit' op gebied van digitale innovatie.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalijn lasten	236.657	380.250	380.250	93.650	286.600
Directe personeelslasten	294.523	265.599	265.599	264.581	1.018
Overige apparaatslasten	155.728	160.750	160.750	140.270	20.480
Totaal	686.908	806.599	806.599	498.501	308.098

Toelichting

1. Programmalijn lasten

De gezamenlijke provincies hebben via IPO in 2022 inbreng gedaan bij de totstandkoming van Europese wet- en regelgeving op het gebied van kunstmatige intelligentie (AI). In het Jaarplan IDA 2022 was een concreet experiment met AI-toepassing bij provincies voorzien. Dit is in de praktijk niet van de grond gekomen. De Bestuurlijke Kopgroep Digitalisering heeft daarom besloten dit project binnen de Interprovinciale Digitale Agenda te staken. Als gevolg hiervan is een deel van de voorziene kosten binnen het programma IDA niet gemaakt.

9.5. Digivaardige organisatie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Ontwikkelen van interprovinciaal platform voor vaardigheidsontwikkeling medewerkers op het gebied van digitalisering en digitale transformatie.		
2. Aanbieden van opleidingen en trainingen op specifieke aandachtsgebieden (o.a. Office365).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalijn lasten	0	50.700	50.700	84.651	-33.951
Directe personeelslasten	80.413	72.436	72.436	72.158	278
Overige apparaatslasten	42.326	43.841	43.841	38.256	5.585
Totaal	122.739	166.977	166.977	195.064	-28.087

Toelichting

Programmalijn lasten

De meerkosten betreffen hogere advieskosten dan verwacht. Het verschil kan binnen het programmabudget worden opgevangen vanwege de onderschrijding op de andere programmalijnen.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
9.1 Programmalijn Data	775.275	927.379	950.313	749.145	201.168
9.2 Programmalijn Dienstverlen	623.139	699.229	286.229	563.030	-276.801
9.3 Programmalijn Bedrijfsvoeri	521.151	602.331	112.331	587.987	-475.656
9.4 Innovatie	686.908	806.599	806.599	498.501	308.098
9.5 Ontwikkeling digitale vaardi	122.739	166.977	166.977	195.064	-28.087
Totaal lasten programma 9	2.729.212	3.202.515	2.322.449	2.593.726	-271.278

10. Overig

10.1. Werkbudget

Output 2022	Inhoud ¹	Geld
In de IPO-begroting is het werkbudget gecentraliseerd. Dit budget is voor "out of pocket" uitgaven die wel te verwachten zijn op kerntaken, maar die op voorhand niet specifiek waren beklemd. Via de voor- en najaarsnota rapporteren we over de besteding.	n.v.t.	

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	217.583	234.991	234.991	159.877	75.115
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	217.583	234.991	234.991	159.877	75.115

Toelichting

Van het werkbudget is ultimo 2022 € 75.000 niet besteed. Dit saldo is onderdeel van de restitutie aan de provincies.

10.2. Stelpost L&P-compensatie

Output 2022	Inhoud	Geld
De personeelslasten zijn in 2022 verhoogd met 1,5% en de materiële budgetten met 1,4%. In de meerjarenraming houden we rekening met een stelpost.	n.v.t.	

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0

10.3. Informatiehuizen Natuur en Externe veiligheid (vervallen vanaf 2022)

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	1.896.554	0	0	0	0
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	1.896.554	0	0	0	0

¹ Bij de beleidsopgaven in programma 10 Overig passen we in de kolom 'Inhoud' n.v.t. toe omdat bij deze beleidsopgaven geen inhoudelijke resultaten worden bereikt.

10.4. Compensatie Zeeland

Output 2022	Inhoud	Geld
Vanwege een weeffout in het verdeelmodel provinciefonds ontving de provincie Zeeland van de overige 11 provincies € 6,7 mln. ter aanvulling op de uitkering uit het Provinciefonds. In de BAC Financiën van 27 maart 2020 is besloten om deze afspraak te verlengen tot aan de implementatie van de herijking van het Provinciefonds. In de BAC Financiën van 27 maart 2020 is besloten om deze afspraak te verlengen tot aan de implementatie van de herijking van het Provinciefonds. De financiële afhandeling verloopt via de IPO-begroting.	n.v.t.	

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	6.700.000	6.700.000	6.700.000	6.700.000	0
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	6.700.000	6.700.000	6.700.000	6.700.000	0

10.5. Nog te verdelen apparaatslasten

Output 2022	Inhoud	Geld
De begroting van IPO-bureau is opgezet volgens de integrale kostprijsberekening. Dit houdt onder meer in dat de kosten van de overige apparaatslasten toegerekend zijn aan de beleidsopgaven. Doen zich gedurende het jaar wijzigingen voor in de ramingen van de overige apparaatslasten, dan worden deze – om pragmatische redenen – niet toegerekend aan de beleidsopgaven maar verzameld binnen beleidsopgave 10.5 Nog te verdelen apparaatslasten.	n.v.t.	

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	-248.042	0	-248.042
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	-248.042	0	-248.042

Toelichting

In 2022 is gestart met de heroriëntatie op de organisatie en positionering van Bedrijfsvoering binnen de IPO-vereniging. De heroriëntatie is gericht op het verkrijgen van een geïntegreerde bedrijfsvoeringsorganisatie voor de hele vereniging. Het resultaat van deze heroriëntatie zal in 2023 bekend zijn waarna inzichtelijk zal worden wat de impact is op de begroting van zowel IPO-BIJ12 als IPO-bureau. Nieuwe ontwikkelingen binnen Bedrijfsvoering zijn zoveel als mogelijk IPO-vereniging breed opgepakt. In de Begroting 2022 van IPO-bureau was een budget opgenomen van € 248.000 voor ontwikkeling support (bedrijfsvoering). Dit budget is structureel overgeheveld van de begroting IPO-bureau naar de begroting IPO-BIJ12 (interne organisatie).

10.6. Afrekening Kassiersfuncties (niet van toepassing in 2022)

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	-77.444	0	0	0	0
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	-77.444	0	0	0	0

In 2022 zijn geen activiteiten afgerekend op basis van de kassiersfunctie (beheer en administratie van budgetten) van IPO-bureau.

10.7. Saldo Voorjaarsnota/Najaarsnota 2022

Output 2022	Inhoud	Geld
De saldi van de begrotingswijzigingen in de voorjaarsnota en najaarsnota worden niet verrekend met de provincies. Conform de bestendige gedragslijn vinden verrekeningen alleen plaats bij de jaarrekening. Tot die tijd wordt het saldo geparkeerd binnen een aparte beleidsopgave (stelpost) in programma 10. Overig.	n.v.t.	

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	618.000	0	618.000
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	618.000	0	618.000

Toelichting

De in de Voor- en Najaarsnota 2022 opgenomen begrotingswijzigingen hadden een positief saldo van € 618.000. Dit saldo is onderdeel van de restitutie aan de provincies.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
10.1 Werkbudget	217.583	234.991	234.991	159.877	75.115
10.2 Stelpost L&P-compensatie	0	0	0	0	0
10.3 Informatiehuizen Natuur en	1.896.554	0	0	0	0
10.4 Zeeland	6.700.000	6.700.000	6.700.000	6.700.000	0
10.5 Nog te verdelen apparaatsl	0	0	-248.042	0	-248.042
10.6 Afrekening Kassiersfunctie	-77.444	0	0	0	0
10.7 Saldo voorjaarsnota/najaa	0	0	618.000	0	618.000
Totaal lasten programma 9	8.736.693	6.934.991	7.304.949	6.859.877	445.073

Bijlage 1. Verantwoordingssystematiek

1. De IPO-rekening is opgebouwd uit 7 programma's die aansluiten op de kerntaken uit IPO-Kompas 2020.
  - a. Ieder programma kent één of meer beleidsopgaven.
  - b. Iedere beleidsopgave kent één of meer resultaatgebieden.
  - c. De resultaatgebieden bestaan uit: Belangenbehartiging, Kennisdeling-Innovatie, Netwerken en Uitvoeren
    - i. Belangenbehartiging bestaat uit vijf activiteiten (kan heen en weer switchen): Signalering, (Strategische) Advisering, Standpuntbepaling, Lobby en Programmering. De inzet wordt getypeerd maar er vindt geen kostenverfijning plaats.
    - ii. Kennisdeling-Innovatie betreft activiteiten gericht op gezamenlijke kennis en innovaties. Bijvoorbeeld de financiering van onderzoek(sinstituten).
    - iii. Netwerken bestaat uit interne (bac's, aac's, jaarconferenties etc) netwerkactiviteiten en externe netwerkactiviteiten. Hiervan vindt geen kostenverfijning plaats.
    - iv. Uitvoeren blijft in IPO rekening leeg omdat dit bij het onderdeel IPO-BIJ12 is ondergebracht.
2. Er worden drie bijzondere programma's gehanteerd, te weten Werkgeverszaken, Interprovinciale Digitale Agenda en Overig.
  - a. Een programma 'Overig' is nodig voor het verantwoorden van werkbudget en het verantwoorden van kassiersfuncties waarbij het IPO enkel als doorgeefluik fungeert.
3. De onderwerpen die onderdeel waren van de Kassiersfunctie, zijn opgenomen in de IPO-rekening
  - a. Uitgangspunt is dat de onderwerpen waar IPO-activiteiten uit voortvloeien ondergebracht worden binnen de zeven inhoudelijke programma's, tenzij het hierbij gaat om het schuiven van middelen waarbij het IPO als doorgeefluik fungeert. In dat geval wordt gebruik gemaakt van het programma 'Overig'.
  - b. Ook onderwerpen waar niet alle provincies aan bijdragen, worden ondergebracht binnen de programma's. In de rekening wordt een bijlage opgenomen waaruit de specificatie van de bijdragen per provincie blijkt.
4. Bedragen in de rekening worden weergegeven in euro's.

Programmalasten

1. De programmalasten worden binnen de programma's toegerekend naar de resultaatgebieden binnen de beleidsopgaven.
2. Werkbudgetten (zoals onderzoeken) zijn gecentraliseerd ondergebracht binnen het programma 'Overig'.
3. Inhuur is onderdeel van de personele lasten.

Verdeling personele lasten

1. Gekozen is voor een zo eenvoudig mogelijke, transparante methodiek.
2. De personele lasten bestaan uit:
  - a. Directe personeelslasten
    - i. Salarislasten incl. sociale lasten
    - ii. Inhuurlasten incl. BTW
    - iii. Detacheringslasten incl. BTW
  - b. Overige personeelslasten
    - i. Overige personeelskosten, zoals opleiding

3. De directe personele lasten worden verdeeld over de programma's, beleidsopgaven en resultaatgebieden. Dit geldt ook voor de activiteiten die vanuit de kassiersfunctie worden gefinancierd.
4. De verdeling van de directe personele lasten is gebaseerd op de in de begroting geraamde formatie en formatietoerekening (voorcalculatie is nacalculatie) en de werkelijke personeelslasten.
5. Bij de verdeling van de directe personele lasten maken we onderscheid in:
  - a. Toerekenbare formatie aan de beleidsopgaven (gespecificeerd naar de resultaatgebieden).
  - b. Overhead, die onderverdeeld is in:
    - i. Ondersteuning: Te verdelen naar rato van de toerekenbare formatie (zie 5a) over alle programma's.
Ondersteuning bestaat uit: Bestuursbureau, Communicatie, Public affairs, financiën, HR en Outsourcing
    - ii. Managementteam. Het MT wordt verdeeld over alle programma's.
    - iii. Van Werk Naar Werk
6. De overige personele lasten worden verdeeld naar rato van de toerekenbare formatie (zie 5a) over alle programma's.

Verdeling huisvestingslasten c.a.

De kosten voor huisvesting c.a. worden verdeeld naar rato van de toerekenbare formatie (zie 5a) over alle programma's.

Inkomsten

De inkomsten bestaan uit bijdragen vanuit de provincies en derden (zoals ministeries). Bij de vaststelling van de jaarrekening worden overschotten in principe teruggestort naar de provincies.

Bijlage 2. Totaalbeeld lasten per beleidsopgave

De onderstaande tabel geeft een totaalbeeld weer van de lasten bij de beleidsopgaven.

Programma	Beleidsopgave	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
1. ROWW	1.1 Ruimtelijke ontwikkeling	243.993	222.864	222.864	211.627	11.238
	1.2 Water	1.314.178	1.429.620	1.464.620	1.428.424	36.195
	1.3 Wonen	438.128	477.049	477.049	453.251	23.798
	1.4 Implementatie Omgevingswet	-58.637	352.649	2.169.594	705.398	1.464.196
	1.5 Digitaal Stelsel Omgevingswet	1.649.984	1.700.000	1.700.000	1.681.334	18.666
	1.6 Nederlands Hydrologisch Instrumentarium	325.000	101.400	101.400	0	101.400
	Totaal programma 1		3.912.645	4.283.582	6.135.527	4.480.034
2. Milieu, Energie en Klimaat	2.1 Gezondheid	125.133	228.404	228.404	220.634	7.771
	2.2 Circulaire Economie	179.608	268.964	268.964	220.701	48.263
	2.3 Klimaat en Energie	125.133	172.634	172.634	144.858	27.777
	2.4 Omgevingsveiligheid	219.075	160.850	160.850	152.739	8.111
	2.5 VTH-stelsel en Omgevingswet	406.248	461.859	461.859	365.869	95.990
	2.6 Abonnementen/VTH-kennisdeling internationaal	34.451	21.037	21.037	23.366	-2.329
	2.7 Coördinatie Klimaatakkoord	288.136	339.141	339.141	322.041	17.101
	2.8 6000 mw op land	98.790	156.837	156.837	141.624	15.213
	2.9 Regionale Energie Strategie 1.0	230.509	271.313	271.313	257.633	13.681
	2.10 Route 35	134.005	96.898	96.898	92.012	4.886
	2.11 Industrie en bedrijventerreinen	82.325	96.898	96.898	92.012	4.886
	2.12 Warmtetransitie	164.649	193.795	193.795	184.023	9.772
	2.13 Energie-infrastructuur	131.719	155.036	155.036	147.219	7.817
Totaal programma 2		2.219.781	2.623.666	2.623.666	2.364.730	258.937
3. Vitaal Platteland	3.1 Gemeenschappelijk Landbouwbeleid	666.111	573.046	573.046	545.685	27.361
	3.2 Duurzame Landbouw	49.395	58.139	58.139	55.207	2.932
	3.3 Klimaatakkoord Landbouw Landgebruik	32.930	38.759	38.759	36.805	1.954
	3.4 Programma Natuur	361.918	413.319	413.319	398.061	15.259
	3.5 Natuurwetgeving	82.325	96.898	96.898	92.012	4.886
	3.6 Strategisch beleid Faunabeheer	82.325	96.898	96.898	92.012	4.886
	3.7 Natuurbeleid	83.419	88.035	88.035	81.358	6.677
	3.8 EU-Biodiversiteit	164.649	219.883	219.883	210.111	9.772
	3.9. Stikstof	164.649	7.845.439	6.905.439	6.209.610	695.829
	3.10. Nationale Database Flora en Fauna	900.000	0	0	0	0
Totaal programma 3		2.587.720	9.430.416	8.490.416	7.720.860	769.556
4. Mobiliteit	4.1 Duurzame Mobiliteit	497.482	595.127	675.127	676.902	-1.775
	4.2 Openbaar vervoer	230.509	271.313	271.313	257.633	13.681
	4.3 Verkeersveiligheid	256.853	302.320	302.320	287.076	15.244
	4.4 Fiets	243.958	344.719	344.719	300.415	44.303
	4.5 KpVV	1.848.349	1.819.380	1.819.380	1.767.329	52.050
	4.6 Goederenvervoer & Logistiek	90.557	106.587	106.587	101.213	5.375
	Totaal programma 4		3.167.708	3.439.446	3.519.446	3.390.569
5. Regionale Economie	5.1 Stimuleren innovatief en breed MKB	115.254	135.657	135.657	128.816	6.840
	5.2 Regionale Arbeidsmarkt, Circulair, digitalisering	115.254	135.657	135.657	128.816	6.840
	5.3 Circulaire Economie	49.395	159.539	159.539	147.751	11.787
	5.4 Cohesiebeleid	49.395	58.139	58.139	55.207	2.932
	5.5 Taskforce HRE en samenwerkingsagenda	195.933	261.036	261.036	218.988	42.048
	5.6 Vrijtijdeconomie	98.790	116.277	116.277	110.414	5.863
	5.7 Ruimtelijke economie en Klimaat en Energie	49.395	58.139	118.139	129.017	-10.878
Totaal programma 5		673.415	924.442	984.442	919.010	65.432
6. Cultuur	6.1 Toekomstperspectief	65.860	77.518	77.518	73.609	3.909
	6.2 Behoud erfgoed	57.627	67.828	67.828	64.408	3.420
	6.3 Cultuureducatie	16.465	19.380	19.380	18.402	977
	6.4 Toekomstbestendig Bibliotheekstelsel	24.697	29.069	29.069	27.603	1.466
	Totaal programma 6		164.649	193.795	193.795	184.023
7. Kwaliteit Openbaar	7.1 Consultatie- en wetgevingstrajecten	461.018	563.190	563.190	515.265	47.925
	7.3 Strategische kennisfunctie	174.604	318.523	318.523	199.732	118.791
	7.4 Overheidsfinanciën	346.471	471.456	521.456	507.099	14.357
	7.5 Vitale vereniging	198.282	487.566	487.566	328.483	159.083
	7.6 Europa	791.501	879.238	879.238	852.513	26.725
	Totaal programma 7		2.631.875	3.483.638	3.593.638	3.199.181
8. Werkgeverszaken	8.1 CAO	460.522	550.388	621.965	546.121	75.843
	8.2 Integriteit en rechtspositie bestuurders	65.860	77.518	77.518	73.609	3.909
	8.3 Samenwerking	239.314	314.654	314.654	318.234	-3.580
	Totaal programma 8		765.695	942.560	1.014.137	937.965
9. IDA	9.1 Programmalijn Data	1.223.898	927.379	950.313	749.145	201.168
	9.2 Programmalijn Dienstverlening	378.693	699.229	286.229	563.030	-276.801
	9.3 Programmalijn Bedrijfsvoering	296.369	602.331	112.331	587.987	-475.656
	9.4 Innovatie	362.228	806.599	806.599	498.501	308.098
	9.5 Ontwikkeling digitale vaardigheden	98.790	166.977	166.977	195.064	-28.087
	Totaal programma 9		2.359.978	3.202.515	2.322.449	2.593.726
10. Overig	9.1 Werkbudget	217.583	234.991	234.991	159.877	75.115
	9.2 Stelpost L&P-compensatie	0	0	0	0	0
	9.3 Informatiehuizen Natuur en Externe Veiligheid	1.896.554	0	0	0	0
	9.4 Compensatie Zeeland	6.700.000	6.700.000	6.700.000	6.700.000	0
	9.5 Nog te verdelen apparaatslasten	0	0	-248.042	0	-248.042
	9.6 Afrekening Kassiersfuncties	-77.444	0	0	0	0
	9.6 Afrekening Kassiersfuncties	0	0	618.000	0	618.000
Totaal programma 9		8.736.693	6.934.991	7.304.949	6.859.877	445.073
Totaal generaal		27.220.161	35.459.050	36.182.464	32.649.974	3.532.490

Bijlage 3. Bijdrage per provincie

Bijdrage 2022

In de tabel hieronder is de bijdrage per provincie op rekeningbasis weergegeven.

		1. ROWW	2. Milieu, Energie en Klimaat	3. Vitaal Platteland	4. Mobiliteit	5. Regionale Economie	6. Cultuur	7. Kwaliteit Openbaar Bestuur	8. Werkgeverszaken	9. IDA	10. Overig		Totaal	
											10.1 Werk-budget	10.4 Compensatie Zeeland	Totaal 10. Overig	Totaal
Te verdelen bedrag ->		4.480.034	2.364.730	7.720.860	3.390.569	919.010	184.023	3.199.181	937.965	2.593.726	159.877	6.700.000	6.859.877	32.649.974
Provincie	Proc. aandeel													
Groningen	7,8%	347.240	183.286	598.431	262.797	71.231	14.263	247.963	72.700	201.035	12.392	279.105	291.497	2.290.445
Fryslân	8,1%	363.667	191.957	626.741	275.229	74.601	14.938	259.693	76.139	210.546	12.978	501.117	514.094	2.607.605
Drenthe	7,3%	325.893	172.019	561.642	246.642	66.852	13.386	232.720	68.231	188.677	11.630	106.665	118.295	1.994.357
Overijssel	8,2%	366.372	193.385	631.403	277.277	75.156	15.049	261.625	76.706	212.112	13.075	912.089	925.163	3.034.247
Flevoland	6,5%	292.279	154.276	503.712	221.202	59.957	12.006	208.716	61.193	169.216	10.430	3.353	13.783	1.696.338
Gelderland	10,1%	452.820	239.015	780.387	342.702	92.889	18.600	323.358	94.805	262.161	16.160	1.809.409	1.825.569	4.432.307
Utrecht	9,0%	401.927	212.152	692.678	304.185	82.449	16.510	287.015	84.150	232.696	14.343	215.169	229.512	2.543.274
Noord-Holland	8,5%	381.332	201.281	657.185	288.599	78.224	15.664	272.308	79.838	220.773	13.608	578.803	592.411	2.787.614
Zuid-Holland	10,0%	447.395	236.152	771.038	338.597	91.776	18.377	319.484	93.669	259.021	15.966	78.685	94.651	2.670.161
Zeeland	6,7%	300.502	158.616	517.882	227.425	61.643	12.343	214.587	62.915	173.976	10.724		10.724	1.740.613
Noord-Brabant	9,8%	440.666	232.600	759.441	333.504	90.396	18.101	314.679	92.260	255.125	15.726	1.461.316	1.477.042	4.013.814
Limburg	8,0%	359.941	189.990	620.320	272.410	73.836	14.785	257.033	75.359	208.389	12.845	754.289	767.134	2.839.198
Totaal	100,0%	4.480.034	2.364.730	7.720.860	3.390.569	919.010	184.023	3.199.181	937.965	2.593.726	159.877	6.700.000	6.859.877	32.649.974

Ten opzichte van eerdere jaren zijn de provincies in dit overzicht in volgorde van Noord naar Zuid weergegeven.

9.4: Bij deze beleidsopgaven is een afwijkende verdeelsleutel van toepassing.

Verskil bijdrage per provincie bij begroting en rekening 2022 (restitutie 2022)

		Primitieve begroting 2022	Mutatie VJN/NJN 2022	Doorgeschoven vanuit 2021	Gewijzigde Begroting 2022	Rekening 2022	Verskil (begroting - rekening)	Doorschui en naar 2023	Restitueren
		(1)	(2)	(3)	(4 = 1+2+3)	(5)	(6 = 4-5)	(7)	(8 = 6+7)
Provincie	Proc. aandeel								
Groningen	7,8%	2.508.172	-92.080	148.154	2.564.245	2.290.445	273.801	-127.855	145.946
Fryslân	8,1%	2.835.632	-96.436	155.162	2.894.358	2.607.605	286.753	-133.903	152.850
Drenthe	7,3%	2.198.699	-86.419	139.046	2.251.325	1.994.357	256.969	-119.995	136.974
Overijssel	8,2%	3.263.970	-97.153	156.317	3.323.133	3.034.247	288.886	-134.899	153.987
Flevoland	6,5%	1.879.604	-77.506	124.704	1.926.802	1.696.338	230.464	-107.618	122.846
Gelderland	10,1%	4.716.235	-120.077	193.201	4.789.358	4.432.307	357.051	-166.730	190.321
Utrecht	9,0%	2.795.291	-106.582	171.487	2.860.196	2.543.274	316.922	-147.991	168.931
Noord-Holland	8,5%	3.026.717	-101.120	162.699	3.088.297	2.787.614	300.682	-140.408	160.275
Zuid-Holland	10,0%	2.950.688	-118.639	190.886	3.022.935	2.670.161	352.774	-164.732	188.041
Zeeland	6,7%	1.929.034	-79.686	128.212	1.977.561	1.740.613	236.947	-110.646	126.302
Noord-Brabant	9,8%	4.290.121	-116.854	188.015	4.361.282	4.013.814	347.468	-162.255	185.213
Limburg	8,0%	3.064.889	-95.448	153.573	3.123.014	2.839.198	283.816	-132.532	151.284
Totaal	100,0%	35.459.050	-1.188.000	1.911.456	36.182.506	32.649.974	3.532.532	-1.649.563	1.882.969

Bijlage 4. Afkortingenlijst

Afkorting	Volledige omschrijving
AAC	ambtelijke adviescommissie
AADV	Altijd Actuele Digitale Vergunning
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ACS	Ambtelijke Commissie Stikstof
AI	Artificiële Intelligentie
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
APK	Algemene Periodieke Keuring
Appa	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
AV	Algemene Vergadering
AZ	ministerie van Algemene Zaken
BAC	bestuurlijke adviescommissie
BAR	Brexit Adjustment Reserve
BAZEB	Bestuursakkoord Zero Emissie Bussen
BCS	Bestuurlijke Commissie Stikstof
BDU	brede doeluitkering
BLOW	bestuursovereenkomst landelijke ontwikkeling windenergie
BNC	beoordeling nieuwe commissievoorstellen
BNG	betalen naar gebruik
BOb	Bestuurlijk Omgevingsberaad
BOD	Bestuurlijke Onderhandelingsdelegatie
BOFv	Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen
BRB	Beraad Ruimtelijk Beleid
BRO	Basis Registratie Ondergrond
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen
BUZA	ministerie van Buitenlandse Zaken
BZK	ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BZPW	bestuurlijk Stichting Zelfstandige Publieke Werkgevers
CAOP	Centrum Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel
CdK	Commissaris van de Koning
CE	circulaire economie
CEMR	Council of European Municipalities and Regions
CES	cluster energiestrategie
CO2	koolstofdioxide
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CvdR	Comité van de Regio's
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
EFRO	Europees Fonds voor Regionale economie
ERIAFF	European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry

ESF	Europees Sociaal Fonds
ESIF	Europese structuur- en investeringsfondsen
EU	Europese Unie
EV	externe veiligheid
EZK	ministerie van Economische Zaken en Klimaat
FTK	financieel toetsingskader
GIR	Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte
GLB-NSP	gemeenschappelijk landbouwbeleid-nationaal strategisch plan
GS	Gedeputeerde Staten
GWV	grond-, weg- en waterbouw
HNP	Huis Nederlandse Provincies (in Brussel)
HRE	herstel regionale economie
HRM	human Resource Management
I&W	ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
IBL	interbibliothecair leenverkeer
IBP	interbestuurlijk programma
IDA	Interprovinciale Digitale Agenda
IFV	Interbestuurlijke en financiële verhoudingen
IHW	Informatiehuis Water
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
IMPEL	European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law
IPO	Interprovinciaal Overleg
IPS	interprovinciaal programma stikstof
IPSN	interprovinciaal programma stikstof en natuur
JTF	Just Transition Fund
KIA	kennis- en innovatieagenda
KIC	kennis- en Innovatieconvenant
KOB	kwaliteit openbaar bestuur
KpVV	Kennisplatform Verkeer en Vervoer
KRW	Kaderrichtlijn Water
LCW	Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling
LEV	licht elektronische voertuigen
LGR	Landelijke Grondwater Register
LHS	landelijke handhavingsstrategie
LNV	ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
L&P	Loon & Prijs
LV	landelijke voorziening
LVMB	Landelijk Verkeersmanagement Beraad
MAP's	EU-milieuactieprogramma's
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MJA/MEE	meerjarenafpraak energie-efficiëntie
MKB	midden- en kleinbedrijf

MTH	milieu, toezicht en handhaving
N2000	Natura2000
NAL	Nationale Agenda Laadinfrastructuur
NAP	Actieprogramma Nitraatrichtlijn
NAS	ationale klimaatadaptatiestrategie
NBTC	Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen
NDFF	Nationale Databank Flora en Fauna
NGO	niet-gouvernementele organisatie
NGR	Nationaal Geo Register
NHI	Nederlands Hydrologisch Instrumentarium
NMP	Nationaal Milieuprogramma
NOVB	Nationaal Openbaarvervoerberaad
NOVI	Nationale Omgevingsvisie
NPLG	Nationaal Programma Landelijk Gebied
NP-RES	Nationaal Programma Regionale Energiestrategie
NSP	nationaal strategisch plan
NTF	Nationaal Toekomstbeeld Fiets
OCW	ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OEM	overige eigen middelen
OGB	opdrachtgeversberaad
Olo	Omgevingsloket Online
OM	Openbaar Ministerie
OV	openbaar vervoer
PBL	Planbureau voor de Leefomgeving
PFAS	poly- en perfluoralkylstoffen
PHEV	plug in hybride elektrische voertuigen
PIDI/MIEK	Nationaal Programma Infrastructuur Duurzame Industrie / Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
POI	provinciale ondersteuningsinstellingen
PS	Provinciale Staten
RAL	Regionale Agenda Laadinfrastructuur
RE	regionale economie
REIS	regionale energie-infrastructuur
RES'en	regionale energiestrategieën
REV	Register Externe Veiligheid
RRF	Recovery and Resilience Facility
RISM	Road infrastructure safety management
RMP	regionaal mobiliteitsprogramma
ROB	Raad Openbaar Bestuur
ROM's	regionale ontwikkelingsmaatschappijen
ROWW	ruimtelijke ontwikkeling, water en wonen
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RVV	Reglement verkeersregels en verkeerstekens

SDG's	Sustainable Development Goals
SDN	Safety Delta Nederland
Shine	sustainable houses in inclusive neighbourhoods
SLA	schoneluchtakkoord
SPN	Stichting Samenwerkende Provinciale Ondersteuningsinstellingen Nederland
SPUK	specifieke uitkering
SPV	Strategisch Plan Verkeersveiligheid
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer
SUM	stand van zaken uitvoering Klimaatakkoord Mobiliteit
SZW	ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TBOV	toekomstbeeld openbaar vervoer
TdF	Tour de Force
TWh	terrawattuur
UP CE	landelijk Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie
UvW	Unie van Waterschappen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VOB	Vereniging Openbare Bibliotheken
VP	vitaal platteland
VSO	Verbond voor Sectorwerkgevers Overheid
VTH	vergunningverlening, toezicht en handhaving
WKO	warmte- en koudeopslag
WKP	waterkwaliteitsportaal
Woo	Wet open overheid
WOR	Wet op de ondernemingsraden
WSOB	Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen
ZBO	zelfstandig bestuursorgaan
ZPW	zelfstandige publieke werkgevers
ZZS	zeer zorgwekkende stoffen